δελτιο συζητησης

2

μαρξιστικο εντυπο

- ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ
- ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΊΑ
- ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ
- ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

δελτιο συζητησης

Νο 2 ΝΙΟΒΡΗΣ - ΔΕΚΕΒΡΗΣ 77

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

δελτιο συζητησης

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ Τ.Κ. 5143 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ

Στο πρώτο τεύχος του Δελτίου Συζήτησης αναφέραμε τους σκοπους του περιοδικου, και δώσαμε το πλαίσιο στο οποίο καθορίζεται ο χαραχτήρας του περιοδικου και η πολιτικη-του κατεύθυνση.

Ακούσαμε διάφορα σχόλια τόσο για το περιεχόμενο του περιοδικου όσο και για τους στόχους-του, απο τους αναγνώστες. Γι αυτο το λόγο και για το γεγονος πως μερικοι ίσως θα διαβάσουν για πρώτη φορα το τεύχος αυτο, αναφέρουμε περιληπτικα τι ακριβως είναι το περιοδικο.

Η γενικη παρατήρηση στον Κυπριακο χώρο είναι πως το εργατικο κίνημα για 17 ολόκληρα χρόνια βρισκόταν πολυ χαμηλα. Σ' όλα αυτα τα χρόνια το επαναστατικο κίνημα ήταν ανύπαρκτο.

Οι βασικοι λόγοι που συνέτειναν στα πιο πάνω ήταν η φαινομενικη οικονομικη "άνθηση" της Κύπρου πριν τον Ιούλη του '74 και ο ρόλος ενος μαζικου εργατικου κόμματος (ΑΚΕΛ), που εμπόδιζε κάθε ταξικη συνειδητοποίηση της εργατικης τάξης και που για χρόνια είχε εγκαταλείψει τον ταξικο και ιδεολογικο αγώνα, κηρύσσοντας την συνεργασία των τάξεων.

Η κατάσταση μεταπολεμικα άνοιξε νέο κεφάλαιο για την Κύπρο κι έφερε ριζικες αλλαγες σε όλους τους τομεις, στον οικονομικο, στον κοινωνικο και στον πολιτικό. Οι αλλαγες αυτες μπορει για πολλους ακόμα να μην είναι αισθητες, όμως σύντομα θ' αρχίσουν να βγαίνουν στην επιφάνεια. Η προσφυγοποίηση του 1/3 του πληθυσμου και η προλεταριοποίηση της πλειοψηφείας των προσφύγων, οπωσδήποτε θα έχει αντίκτυπο στην ταξικη δομη της κυπριακης κοινωνίας. Η οικονομία στρέφεται κι αυτη σε άλλες κατευθύνσεις. Η εκβιομηχανοποίηση της οικονομίας μπαίνει σε πρώτο πλάνο σε αντίθεση με την προπολεμικη περίοδο, που

η οικονομία στηριζόταν αποκλειστικα στην γεωργία και τον τουρισμο.

Το στήσιμο του κυπριακου καπιταλισμου γίνεται σε βάρος της εργατικης τάξης και γενικα όλων των εργαζομένων. Απο την άλλη, η άρχουσα τάξη δεν μπορει απο τη φύση-της να λύση το εθνικο θέμα που αντίθετα το χρησιμοποιει για να προωθήσει τα δικα της ταξικα συμφέροντα.

Οι αντιθέσεις που υπάρχουν σήμερα και υποβόσκουν, θα οδηγήσουν στις ταξικες συγκρούσεις. Οποιαδήποτε όμως ταξικη σύγκρουση θα βρει αντίθετους την άρχουσα τάξη και τους ίδιους τους συντεχνιακους γραφειοκράτες.

Ηδη μεγάλη μερίδα της νεολαίας έχει ριζοσπαστικοποιειθει μετα τα γεγονότα του '74. Το πνεύμα της αμφισβήτησης και της άρνησης στα παλια δεδομένα είναι ένας καλος οιωνος.

Εκείνο όμως που απουσιάζει σήμερα, είναι η επαναστατικη ιδεολογία και θεωρία, που δυστυχως δεν προσφέρεται ούτε απο το ΑΚΕΛ ούτε απο την ΕΔΕΚ. Και είναι αυτη η επαναστατικη θεωρία που χρειάζεται στους αγωνιστες της εργατικης τάξης, για να επέμβουν σωστα μέσα στο κίνημα και να προσφέρουν την εναλλακτικη λύση.

Θα ήταν πολυ φιλόδοξο να πούμε πως το "δελτίο συζήτησης" πρόκειται να συμπληρώσει το κενο της επαναστατικης θεωρίας. Δεν πιστεύουμε πως η επαναστατικη θεωρία μπορει να δοθει με την καλη θέληση ή τις καλες ιδέες ορισμένων ατόμων. Αυτο που προσπαθει το περιοδικο να πετύχη είναι:

1) Να δώσει μια εξήγηση και ανάλυση των προβλημάτων και προοπτικων του κινήματος στην σημερινη φάση.

2) Να δημιουργήσει μια πλατφόρμα συζήτησις των διαφόρων ιδεολογικων ρευμάτων που υπάρχουν σήμερα στην Κύπρο.

3) Να προσφέρει, όσο είναι δυνατο στην ανάπτυξη της επαναστατικης θεωρίας.

Αναγκαστικα, σύμφωνα με τα πιο πάνω, το περιοδικο απευθύνεται σε ορισμένα άτομα, που έχουν ιδεολογικες ανησυχίες και προβληματισμο. Καλο θα ήταν να υπήρχαν οι δυνατότητες και οι προϋποθέσει για μια εφημερίδα που θα απευθυνόταν στην πλατεια μάζα των εργατων. Ομως κάτι τέτοιο είναι δύσκολο ακόμα. Σε καμμια περίπτωση όμως δεν θα πρέπει να γίνει σύγχυση του περιοδικου με μια εργατικη εφημερίδα. Αυτο παρατηρήθηκε απο μερικους αναγνώστες. Το "Δ.Σ" είναι πολιτικο-θεωρητικο περιοδικο τοποθετημένο στο φάσμα του επαναστατικου μαρξισμου — δεν είναι υποκατάστατο εφημερίδας.

Αυτοι που συμμετέχουν στην έκδοση του "Δ.Σ", είναι άτομα με διαφορετικες τοποθετήσεις και διαφόρων τάσεων. Το περιοδικο, ανεξάρτητα απο τα άτομα που αρθρογραφουν, δεν είναι εκφραστικο όργανο καμμιας οργάνωσης ή κόμματος ή και τάσης.

Τελειώνοντας αναφέρουμε για όσους πιστεύουν πως η προσπάθεια-μας αυτη είναι θετικη πως για την επίτευξη των στόχων του "Δ.Σ", βασιζόμαστε και στη δικη-τους βοήθεια γράφοντας άρθρα, ενισχύοντας οικονομικα και βοηθώντας στην διάθεση του Δελτίου. Θα πρέπει να σημειώσουμε πως, η ανταπόκριση που είχαμε απο το πρώτο τεύχος ήταν ενθαρρυντικη και ελπίζουμε να συνεχίσει έτσι.

Συνταχτικη Επιτροπη

Εργάτες της"Ρεπούμπλικα" στη διαδήλωση για Επαναστατικα Συμβούλια στις 17/6/75.

ΣΤΑΥΡΟΥ Τ.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ 75

Στήν Πορτογαλλία είδαμε τήν έργατική τάξη νά διεκδική δυναμικά τά δικαιώματα της. Ό άγώνας της, άναπτύχθηκε σέ πολύ ψηλό βαθμό. Οί μορφές πού πήρε, ήταν χαρακτηριστικές μιάς έπαναστατικής περιόδου, στήν όποία όπως είχε πεϊ ό Λένιν οί κυρίαρχοι είναι άνίκανοι νά παραμείνουν κυρίαρχοι καί οί κυβερνόμενοι δέν μπορούν νά συνεχίσουν νά είναι κυβερνόμενοι. Βλέπουμε τήν έργατική τάξη αύθορμητα νά βρίσκει τούς δικούς της τρόπους όργάνωσης, όπως καί στήν Ρωσσία τά Σοβιέτ (1905), στήν Ίταλία τά έργοστασιακά συμβούλια (1920).

Σ' αύτό τό κείμενο προσπαθούμε νά συγκριμενοποιήσουμε τήν πορεία τοΰ έργατικοΰ κινήματος καί τήν άποτυχία τής έργατικής τάξης νά πάρει τήν έξουσία. Ή έλλειψη του μαζικοΰ έπαναστατικοΰ, προλεταριακοΰ κόμματος, ήταν πραγματικά καθοριστική.

Η ΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΦΑΣΙΣΜΟΥ

Τά τελευταία 50 χρόνια παρουσιάζεται στήν Πορτογαλλία μεγάλη διείσδυση ξένου κεφαλαίου, μέ στόχο τήν έκμετάλευση τοΰ φτωχοΰ έργατικοΰ δυναμικοΰ. Ή άγροτική της οικονομία μετατρέπεται σέ βιομηχανική μέ άποτέλεσμα άσφαλώς νά αύξηθεΐ σημαντικά τό προλεταριάτο. Οί πόλεμοι στές άποικίες (Άγκόλα, Μοζαμβίκη, Γουϊνέα Μπισάου) τήν τελευταία 10ετία όξύνθηκαν σέ έπικίνδυνο, γιά τήν κυρίαρχη τάξη, βαθμό. Ό μισός προϋπολογισμός τής χώρας χρειαζόταν γιά τήν συντήρηση καί τόν έξοπλισμό 200.000 άνδρών πού πολεμοΰσαν ένάντια στά άπελευθερωτικά κινήματα τών άποικιών.

Κάτω άπό αύτές τές συνθήκες ή πορτογαλλέζικη βιομηχανία δέν θά μποροΰσε νά συναγωνιστή τήν εύρωπαϊκή. Οί άποικίες έπρεπε νά μετατραποΰν σέ νεοαποικίες.

Ή φασιστική δυσκίνητη διακυβέρνηση, δέ ήταν ίκανή νά άλλάξη άπό τήν μιά μέρα στήν άλλη πολιτική.

Στές 25 τοΰ Άπρίλλη τοΰ 1974 στρατιωτικό πραξικόπημα άλλάζει τήν διακυβέρνηση τής χώρας.

Αύτό τό πραξικόπημα έγινε άπό μιά όμάδα άξιωματικών καί φαντάρων άπηυδισμένων άπό τούς συνεχεΐς πολέμους, τά χαμηλά έπιδώματα καί τήν μεγάλη θητεία (4 χρόνια). Οί πολυεθνικές έταιρίες χαιρέτισαν τό πραξικόπημα γιατί πίστευαν πώς θά μποροΰσαν νά έπιβάλουν μιά νεοαποικιακή πολιτική έτσι, ώστε νά μήν ξοδεύουν πολλά λεφτά που θά μποροΰσαν νά τά χρησιμοποιήσουν γιά τήν άνάπτυξη τής βιομηχανίας.

Ή έργατική τάξη όμως ξεφεύγει άπό τόν έλεγχο τοΰ κεφαλαίου. Βγαίνει στούς δρόμους καί στίνει όδοφράγματα, καταλαμβάνει έργοστάσια, τράπεζες, όλόκληρα κτίρια, όλόκληρες γειτονιές. Άγωνίζεται γιά καλύτερες συνθήκες ζωής.

Η ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΤΑΞΗ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ

'Αμέσως μετά τές 25 τοῦ 'Απρίλη σχηματίζεται κυβέρνηση συνασπισμοῦ.

Αὐτή ἡ κυβέρνηση ἦταν ἕνα συνονθύλευμα ἀπό τές πιό ἀντιφατικές δυνάμεις. "Επαιρναν μέρος τό λαϊκό κόμμα (στήν ὑπηρεσία τῆς μεγαλοαστικῆς τάξης), τό Κ.Κ.Π. (Κομμουνιστικό κόμμα Πορτογαλλίας) καί τό Σ.Κ. (Σοσιαλιστικό Κόμμα). Τό Κ.Κ.Π. καί τό Σ.Κ. πῆραν ἀπό 2 ὑπουργεῖα. Τό ὑπουργεῖο ἐργασίας ἐδόθη στό Κ.Κ.Π. τό ὁποῖο,γιά νά δείξη τήν εὐγνωμοσύνη του πρός τήν κυβέρνηση,διακήρυττε ὅτι δέν θά παρθοῦν μέτρα πού νά διαταράττουν τόν πορτογάλλικο καπιταλισμό.

'Η ἐργατική τάξη ὅμως,δέν περιμένει τούς ἐργατοπατέρες ἤ τήν κυβέρνηση νά τήν καθοδογήση. Οἱ ἐπαναστατημένες μάζες μπαίνουν στόν ἀγώνα ἀναζητώντας ριζικές ἀλλαγές στήν ζωή τους, πιό ἀνοικτούς ὁρίζοντες.

Οἱ ἀγώνες σπάζουν τό φράγμα μεταξύ οἰκονομικῆς καί πολιτικῆς πάλης. Κάθε μορφή ἀγώνα ἐνθαρρύνει τές ἄλλες. Κάθε μορφή πάλης εἶναι ἀναγκαία συνέχεια τῆς ἄλλης.

Μετά τήν 25η τοῦ 'Απρίλη 1974 τό ἄμεσο καθῆκον τοῦ κινήματος ἦταν,ἡ ἀνασύνταξη καί ἡ ἀνάρρωση του μετά ἀπό τόσα χρόνια φασιστικῆς διακυβέρνησης καί ἀκόμα,ἡ ἑνοποίηση τῆς ἐργατικῆς τάξης σέ ὅλη τήν χώρα.

Στές βιομηχανίες καί στά μονοπώλια,ὀργανώθηκαν ἐργατικές ἐπιτροπές πού ἀνέλαβαν την διεξαγωγή ἀγώνων μέ στόχο τήν προώθηση τῶν ἐργατικῶν προβλημάτων. Στές ἑταιρίες ἠλεκρονικῶν δημιουργήθηκε ἕνωση ἀπό ἀντιπροσώπους ἐκλελεγμένους ἀπό τήν βάση. Σέ κάθε ἐργοστάσιο κυκλοφοροῦσαν ἐνημερωτικά φυλλάδια καί ἐφημερίδες.

Στές βιομηχανίες μαλλιῶν καί ὑφασμάτων, στούς λιμενεργάτες, στές βιομηχανίες χάλυβος,τά φυλλάδια καί οἱ ἐφημερίδες κυκλοφοροῦν ὄχι μόνο σέ τοπική κλίμακα,ἀλλά σέ ὁλόκληρες βιομηχανικές περιοχές.

Τόν Μάη τοῦ 74, 200.000 ἐργάτες πολυεθνικῶν ἑταιριῶν ἀπέργησαν γιά καλύτερους μισθούς καί κάθαρση στήν κρατική μηχανή.

Μέχρι τό τέλος τοῦ Ἰούνη σημαντικοί ἀγῶνες εἶχαν κερδιθεῖ. 'Η κάθαρση ἄν καί δέν ἦταν πλήρης εἶχε ἀποτέλεσμα τό ξεκαθάρισμα σέ ἕνα σημαντικό βαθμό στές δεξιές ἐφημερίδες, τηλεόραση, ραδιόφωνο καί ἰδιαίτερα στά ἐργοστάσια.

Διάφορες ἑταιρίες πῆραν τά κεφάλαια τους καί ἔφυγαν ἀπό τήν Πορτογαλλία.

Οἱ περισσότερες μικροεπειχηρίσεις ἔκλεισαν. Τόν Σεπτέμβρη τοῦ 1974 300,000 ἐργάτες ἦταν χωρίς δουλειά.

Τά ἀξεπέραστα προβλήματα τοῦ πορτογάλλικοῦ καπιταλισμοῦ σπρώχνουν τήν ἐργατική τάξην στήν ὀργάνωση τῆς ἄμυνας της.

Πολλά ἐργοστάσια ἔχουν καταληφθεῖ καί οἱ ἐργατικές ἐπιτροπές πού ἐξελέγησαν ἀναλαμβάνουν τήν παραγωγή. Σέ πολλά ἐργοστάσια οἱ ἐργάτες ζητοῦν κρατικοποίηση χωρίς καμμιά ἀποζημίωση στούς ἐργοδότες.

Γιά να ἐκτιμήσουμε τό μέχρι πού ἔφτασαν οἱ ἐργατικοί ἀγῶνες,πρέπει νά σημειώσουμε ὅτι 300 ἐπιχειρήσεις βρίσκονταν κάτω ἀπό τόν ἔλεγχο τῶν ἐργατῶν.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

'Ο ἀγώνας για τόν ἔλεγχο τῶν μέσων ἐπικοινωνίας δέν εἶναι λιγότερο μαχητικός ἀπό τούς ἄλλους. 'Αμέσως μετά τό πραξικόπημα οἱ ἐργάτες τῆς ἐφημερίδας Τζύρναλ ντό Κομέρσιο ἀπεργοῦν,ζητώντας καλύτερους μισθούς, καλύτερες συνθῆκες δουλειάς καί πάνω ἀπό ὅλα,κάθαρση στό διευθυντικό προσωπικό καί διώξιμο τοῦ ἐκδότη της Κάρολο Μασάντο. Τό τελευταῖο αἴτημα ἡ διεύθυνση ἀρνεῖται νά συζητήση. Σέ ἀντίποινα οἱ ἐργάτες καταλαμβάνουν τήν ἐφημερίδα. 'Αμέσως μετά τήν κατάληψη βγάζουν ἀπεργιακά φυλλάδια παρά τές προειδοποιήσεις τοῦ στρατοῦ νά μήν τό κάμουν. 'Ο στρατός τελικά κλείνει τήν ἐφημερίδα. Οἱ ἐργάτες ὀργανώνουν συγκεντρώσεις διαδηλώσεις κ.λ.π. σέ ἔνδειξη διαμαρτυρίας. Οἱ ἐργάτες πού δούλευαν σέ ἄλλες ἐφημερίδες κατεβαίνουν σέ 24ωρη ἀπεργία συμπαράστασης. "Αλλοι ἐργάτες, ἀπό διάφορα ἐργοστάσια προσφέρουν τούς μισθούς τους γιά τές ἀνάγκες τῆς ἀπεργίας. "Αλλη ἀπεργία ἔγινε στήν ἐφημερίδα "Ρεπούπλικα". 'Η ἀπεργία ἔγινε μέ βασικό αἴτημα, ξεκαθάρισμα τῆς πολιτικῆς γραμμῆς τῆς ἐφημερίδας καί ἐξασφάλιση τῆς δουλειᾶς τῶν ἐργατῶν πού δούλευαν σ'αὐτή.

Οἱ ἀπεργίες δέν ἄργησαν νά φανερωθοῦν καί στούς ραδιοσταθμούς. Μερικοί ραδιοσταθμοί κατελήφθησαν ἀπό τούς ἐργάτες καί μετέδιδαν πληροφορίες γιά τούς ἀγῶνες τοῦ προλεταριάτου ἀπ' ὅλον τό κόσμο. 'Ακόμα δίνεται μιά πλατειά ἐνημέρωση γιά τούς ἀγῶνες τῆς ντόπιας ἐργατικῆς τάξης .

Ο ΑΓΩΝΑΣ ΣΤΕΣ ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ

Καθώς τά ἐργοστάσια καταλαμβάνονταν τό ἕνα μετά τό ἄλλο ἀπό τούς ἐργάτες καί ἐκλέγονταν ἐργατικές ἐπιτροπές γιά νά διευθύνουν, ἄρχισαν νά γίνονται καί ἐργατικές κινητοποιήσεις στές γειτονιές,ὅπου οἱ ἐργάτες προσπαθοῦσαν νά θέσουν κάτω ἀπό τόν ἔλεγχο τους καί ἄλλους τομεῖς τῆς ζωῆς ὅπως ἡ ὑγεία,οἱ συγκοινωνίες, ἡ ἐκπαίδευση καί τό θέμα τῆς στέγης. 'Αμέσως μετά τήν ἀλλαγή τοῦ Απρίλη πολλές οἰκογένειες πού ζοῦσαν σέ παράγκες στά περίχωρα τῆς Λισσαβώνας κατέλαβαν ἕνα οἰκοδομικό συγκρότημα πού γιά τρία χρόνια ἦταν ἄδειο. Τά κόμματα τῆς ἐπαναστατικῆς ἀριστεράς ὑποστηρίζουν τές καταλήψεις οἱ ὁποίες συνεχῶς αὐξάνονται. Σέ λίγο χρονικό διάστημα τεράστια κτίρια ἀστῶν μετατρέπονται σέ σπίτια, νηπιαγωγεία, κλινικές, λέσχες, βιβλιοθῆκες, χώρους συζήτησης στήν ὑπηρεσία τῆς ἐργατικῆς τάξης.

'Η κυβέρνηση χωρίς νά μπορεῖ νά κάνει ἀλλοιῶς νομιμοποιεῖ σχεδόν ὅλες ἀπό αὐτές τές καταλήψεις.

ΤΑ ΔΥΟ ΑΠΟΤΥΧΗΜΕΝΑ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΕΞΙΑΣ

Τό ἀνέβασμα τοῦ μαζικοῦ κινήματος τῆς ἐργατικῆς τάξης, καθὼς καί ἡ διεύρυνση αὐτοῦ τοῦ κινήματος ἐπηρεάστηκαν πάρα πολύ ἀπό τίς ἐπιθέσεις τῆς δεξιᾶς. Παλιά πρίν, ὁ Μάρξ ἔλεγε ὅτι, κατά τήν ἐπανάσταση χρειάζεται ὁ βούρδουλας τῆς ἀντεπανάστασης.

Οἱ δυό ἀποτυχημένες ἀπόπειρες πραξικοπήματος στές 28 τοῦ Σεπτέβρη 1974 καθὼς καί στίς 11 τοῦ Μάρτη 1975 ἔδωσαν τεράστια ὤθηση στήν ἐπανάσταση.

ΤΟ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑ ΤΗΣ 28 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Πολλοί καπιταλίστες πού χαιρέτησαν τό πραξικόπημα τῆς 25ης τοῦ 'Απρίλη ἄρχισαν νά νοσταλγοῦν τό φασιστικό καθεστώς. Οἱ λόγοι ἦταν:

α) ἡ ἀποτυχία τῆς ἀστικῆς τάξης, παρά τή ὑποστήριξη πού εἶχε ἀπό τό Κ.Κ.Π. καί τό Σ.Κ, νά θέση τό ἐργατικό κίνημα κάτω ἀπό τήν κυριαρχία της καί

β) ἡ παντελής ἀποτυχία τῶν κεντρώων δυνάμεων νά ἀναπτυχθοῦν σέ ἀρκετό βαθμό, ὥστε νά ἀνακόψουν τήν ἀνάπτυξη τῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων.

'Ο Σπινόλα(1) καί διάφοροι ὑποστηρικτές τοῦ φασιστικοῦ καθεστώτος, ἀκόμα ἀντιπρόσωποι ἀπό βιομηχανίες καί τράπεζες, συναντήθηκαν μέ σκοπό νά θέσουν κάτω ἀπό τόν ἔλεγχο τους τό ἐργατικό κίνημα. "Οπλησαν φασίστες καί προγραμμάτισαν μιά μαζική διαδήλωση ὑπέρ τοῦ Σπινόλα, μέ στόχο νά δώσουν τήν ἐντύπωση μιᾶς πλατιᾶς λαϊκῆς ἀντίθεσης πρός τά ἀριστερά. Τά ὅπλα ἐδόθησαν γιά νά δημιουργηθεῖ ἕνα κλίμα ἀναρχίας ὥστε, νά βρεθεῖ πρόσχημα γιά νά ἐπέμβουν οἱ στρατηγοί.

Τό πραξικόπημα ἦταν προετοιμασμένο γιά τές 28 τοῦ Σεπτεβρη. 'Εκείνη τήν μέρα ὁ Σπινόλα εἶχε κλείσει τούς ἀρχηγούς τοῦ Κ.Ε.Δ.(2) στό προεδρικό μέγαρο. Πολλές ἐφημερίδες ἐκείνη τήν μέρα δέν ἐκδόθηκαν κάτω ἀπό τήν πίεση ἔνοπλων φασίστων. 'Ακόμα κατελήφθησαν ὁρισμένοι ραδιοσταθμοί.

Οἱ στρατηγοί ἦταν βέβαιοι γιά τήν νίκη, γιατί πίστευαν ὅτι τά ἀριστερά παραδοσιακά κόμματα δέν θά ἀντιδροῦσαν. Αὐτή τήν φορά ὅμως τά κόμματα αὐτά μή μπορώντας νά κάνουν ἀλλιῶς, κάτω ἀπό τήν πίεση τῆς βάσης τους, μπῆκαν στόν ἀντιφασιστικό ἀγῶνα.

Τό βράδυ πρίν ἀπό τήν ἡμέρα τῆς διαδήλωσης πολλά σωματεία καί ὀργανώσεις πού μυρίστηκαν τόν κίνδυνο καλεσαν τον λαό νά ἐπαγρυπνεῖ. Τή μέρα πού προγραματιζόταν ἡ διαδήλωση οἱ ἐργάτες πού δούλευαν σέ σιδηροδρόμους ἐμπόδισαν τούς δεξιούς νά κατεβοῦν στήν διαδήλωση. 'Η ἀριστερά ἄρχισε νά στήνει οδοφράγματα σέ ὅλη τήν χώρα. Οἱ ὀργανώσεις τῆς ἐπαναστατικῆς ἀριστερᾶς, κάλεσαν τήν ἐργατική τάξη παράλληλα μέ τά οδοφράγματα νά κατεβεῖ σέ ἀντιδιαδήλωση. Οἱ ἐργάτες πού ἀνῆκαν στές πιό σημαντικές βιομηχανικές μονάδες ἀπεφάσισαν τό ἴδιο σχέδιο. Τελικά στό κέντρο τῆς Λισσαβώνας κατέβηκαν 40.000 ἀντιδιαδηλωτές. "Ενα τέτοιο ἐργατικό κίνημα δέν ἄργησε νά διεισδύση καί μέσα στά στρατόπεδα. Οἱ ἁπλοί στρατιῶτες ἀκόμα καί διάφοροι προοδευτικοί ἀξιωματικοί, ἀπομονώνοντας τούς ἀντιδραστικούς, ἐπάνδρωσαν μαζί μέ τούς ἐργάτες τά ὁδοφράγματα.

'Η μαζική κινητοποίηση εἶχε ἀποτέλεσμα τήν ἀπομόνωση τῶν Σπινολικῶν στό ἐπιτελεῖο τοῦ στρατοῦ καί ὑπεροχή στό Κ.Ε.Δ. Τελικά οἱ δυνάμεις τοῦ Κ.Ε.Δ. κατόρθωσαν νά κινητοποιηθοῦν καί κατέλαβαν τούς ραδιοσταθμούς. 'Ακόμα ἄρχισαν νά καταδιώκουν τούς φασίστες σέ ὅλη τήν χώρα.

Στές 30 τοῦ Σεπτέβρη ὁ Σπινόλα καί οἱ ὑποστηρικτές του παραιτήθηκαν καί πολλά ἄτομα πού πῆραν μέρος στήν συνωμοσία συνελήφθησαν.

ΤΟ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑ ΤΟΥ ΜΑΡΤΗ

Οἱ καπηταλίστες ποτέ δέν παραδέχτηκαν τήν ἧττα τοῦ πραξικοπήματος τῆς 28ης τοῦ Σεπτέβρη σάν πολιτική ἧττα.

'Ο ἀγώνας τῆς ἐργατικῆς τάξης συνεχῶς γενικευόταν, ἔπαιρνε τεράστιες διαστάσεις. Κάθε ἐπιτυχία τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος ἔκανε τούς ἀστούς περισσότερο νά θέλουν τό φασιστικό καθεστώς. Τό "'Απριλιάτικο ὄνειρο" μετασχηματίστηκε σέ ἐφιάλτη.

Στές 11 τοῦ Μάρτη, ὁ Σπινόλα μαζί μέ ὁρισμένους δεξιούς ἀξιωματικούς ἔστειλαν δυό καταδιωκτικά καί δύο ἑλικόπτερα νά βομβαρδίσουν το 1º σύνταγμα ἐλαφροῦ πυροβολικοῦ, μέ τήν ὑποστήριξη ἀλεξιπτωτιστῶν.

Τό σχέδιο ὅμως ἀπέτυχε παταγωδῶς. 'Ενῶ οἱ ἀλεξιπτωτιστές συμφιλιώνονταν μέ τούς στρατιῶτες, ὁ Σπινόλα τό ἔσκαγε γιά τήν 'Ισπανία. Οἱ ὑπόλοιποι συνωμότες συλλαμβάνονταν.

'Η ἐργατική τάξη οὔτε αὐτήν τήν φορά ἔμεινε παθητική. 'Ολόκληρη ἡ Πορτογαλλία γέμισε μέ ὁδοφράγματα τά ὁποῖα ἐπάνδρωναν στρατιῶτες, ἐργάτες, μέλη τῆς ἐπαναστατικῆς ἀριστερᾶς ὁπλισμένοι μέ ντουφέκια, φτυάρια ἤ τσάπες. Τεράστιες διαδηλώσεις μπλοκάρισαν ὅλους τούς κύριους δρόμους τῆς Πορτογαλλίας.

Αὐτή τήν φορά ὁ ρόλος τῆς ἐπαναστατικῆς ἀριστερᾶς ἦταν πολύ μεγαλύτερος ἀπό τό πραξικόπημα τῆς 28ης, ἐνῶ ὁ ρόλος τῶν παραδοσιακῶν ἀριστερῶν κομμάτων πολύ μικρότερος.

Η ΠΡΩΤΗ ΗΤΤΑ

Παρόλο πού οἱ περισσότεροι στρατιῶτες ἐλέγχονταν ἀπό τήν ἀριστερά, παρόλο πού ἡ ἐργατική τάξη προχώρησε σέ ἀγῶνες καί διεκδικήσεις σέ τόσο μεγάλο βαθμό, τό κίνημα δέχεται μιά σημαντική ἧττα.

Τήν νύκτα τῆς 24 Νοέβρη 1975 δεξιές στρατιωτικές δυνάμεις ἔκαναν μιά σειρά ἀπό προβοκατόρικες κινήσεις.

Στρατιωτικές μονάδες πού ἀνῆκαν στήν ἀριστερά, σέ ἀντίποινα κατέλαβαν μερικές ἀεροπορικές βάσεις καί τόν κεντρικό ραδιοσταθμό. Διάφοροι ἀξιωματικοί τοῦ Κ.Κ.Π. τάχθηκαν ὑπέρ αὐτῶν τῶν καταλήψεων ἀκόμα μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι τές καθοδήγησαν. Τό ἴδιο τό Κ.Κ.Π. ἔβγαλε διακήρυξη πού καλοῦσε τόν λαό σέ ἐπαγρύπνηση καί ὀργανώσεις προσκύμενες πρός αὐτό, κάλεσαν τόν λαό νά συγκεντρωθῆ στούς στρατῶνες.

'Η ἐπαναστατική ἀριστερά ὑποστήριξε τές καταλήψεις ἀπό στρατιωτικές τής μονάδες ἀριστεράς, ἀφοῦ εἶχε ἐκδηλωθεῖ καί μετά τό κάλεσμα τοῦ Κ.Κ.Π. Μερικοί ἀξιωματικοί πού πρωτοστάτησαν στίς καταλήψεις, ἐπισκέφθηκαν τά γραφεῖα διάφορων ὀργανώσεων τῆς ἐπαναστατικῆς ἀριστερᾶς καί τές κάλεσαν νά προσχωρίσουν στήν κίνηση. Μερικές ἀπό αὐτές τές ὀργανώσεις ἔβγαλαν ἀνακοινώσεις πού καλοῦσαν τήν ἐργατική τάξη νά συγκρουστεῖ μέ τήν ἀντεπανάσταση μέτωπο μέ μέτωπο στά ἐργοστάσια, στές γειτονιές, στούς στρατῶνες.

Σέ αὐτό τό σημεῖο τό Κ.Κ.Π. κάνει στροφή 180°. 'Αξιωματικοί πού ἐπηρεάζονταν ἀπό τό Κ.Κ.Π. καί πού βρίσκονταν σέ μονάδες κλειδιά, ἄρχισαν νά διαπραγματεύονται τήν παράδοση τους. Πολλά ἐργατικά συνδικάτα προσκείμενα στό Κ.Κ.Π. πού κάλεσαν τήν ἐργατική τάξη σέ γενική ἀπεργία δέν ἔκαναν τίποτε. Τό ἴδιο τό Κ.Κ.Π. ἔβγαλε ἀνακοίνωση πού καλοῦσε τόν λαό σέ "ἠρεμία".

Ξαφνικά οἱ ὀργανώσεις τῆς ἐπαναστατικῆς ἀριστερᾶς βρέθηκαν ἀπομονωμένες. Οἱ στρατῶνες πού ἐλέγχονταν ἀπό αὐτές τές ὀργανώσεις ἦταν διαιρεμένες καί μπερδεμένες.

"Ετσι ἡ ἐργατική τάξη δέχτηκε τήν πρώτη ἧττα μετά ἀπό τό πραξικόπημα τοῦ 'Απρίλη.

ΤΟ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ

Βλέπουμε τήν ἐργατική τάξη μετά τήν ἀλλαγή τοῦ 'Απρίλη νά μπαίνει στόν ἀγώνα. Νά καταλαμβά νει ἐργοστάσια, νά στήνει ὁδοφράγματα στούς δρόμους, νά θέτει κάτω ἀπό τόν ἔλεγχο της ὁλόκληρες γειτονιές. Φτάνει στό ἐπίπεδο πού θά ἔπρεπε νά καταλάβει τήν ἐξουσία. Παρ' ὅλα αὐτά ἀπέτυχε στήν κρίσιμη στιγμή νά γίνει κυρίαρχη τάξη.

Τά παραδοσιακά ἀριστερά κόμματα (Κ.Κ.Π., Σ.Κ.) πού ὁ ρόλος τους ἦταν πραγματικά καθοριστικός ἐπειδή αὐτά ἔλεγχαν τήν πλειοψηφία τῆς ἐργατικῆς τάξης, ἀνάκοπταν συνεχῶς τήν τάξη στήν αὐθόρμητη προσπάθεια της νά ὁδηγεῖ τούς ἀγώνες της σέ πιό ψηλά ἐπίπεδα.

Τά παραδοσιακά κόμματα δέν προώθησαν στό κτίσιμο τῶν ἐργατικῶν συμβουλίων-ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιά τήν κατάληψη τῆς ἐξουσίας. 'Αντίθετα ἐκεῖ πού δημιουργοῦνταν προσπαθοῦσαν νά τά διαλύσουν. Χαρακτηριστική εἶναι ἡ φράση τοῦ Κ.Κ.Π. "δέν θά παρθοῦν μέτρα πού νά διαταράττουν τόν Πορτογάλλικο Καπιταλισμό". 'Η ἐπαναστατική ἀριστερά προηγούμενα κατέβαζε διαδηλώσεις χιλιάδων ἐργατῶν καί στρατιωτῶν. Παρ' ὅλα αὐτά δέν κατώρθωσε νά ὁδηγήσει τήν ἐργατική τάξη στήν ἐξουσία. Καί ὁ λόγος ἦταν ὅτι αὐτές οἱ ὀργανώσεις δέν μαζικοποιήθηκαν στούς χώρους ὅπου πραγματικά μετράει, ἀρκετά ὥστε νά μπορέσουν νά ὁδηγήσουν τό προλεταριάτο στήν κατάληψη τῆς ἐξουσίας. Καί οἱ ἐργάτες δέν διακυνδυνεύουν ἐξέγερση παρά μόνο ἐάν ἔχουν τουλάχιστον τήν παθητική ὑποστήριξη τῆς συντριπτικῆς πλειοψηφίας τῆς τάξης τους.

"Ασχετα ἄν εἶναι δύσκολο ἤ εὔκολο μέ τόν ἕνα ἤ τόν ἄλλο τρόπο, ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐπανάστασης ἀπαιτεῖ τό κτίσιμο ἑνός μαζικοῦ, ἐπαναστατικοῦ, προλεταριακοῦ κόμματος. Αὐτό βέβαια δέν ἰσχύει μόνο γιά τήν Πορτογαλλία, ἀλλά σέ κάθε χώρα.

Τό ἐπαναστατικό κόμμα εἶναι ἀπαραίτητο,

α) γιά νά δώσει προοπτικές καί δραστηριότητα στές μάζες πού σέ καιρό εἰρήνης ἡ δραστηριότητα τους εἶναι περιορισμένη, ἀλλά πού στίς ἐπαναστατικές περιόδους βγαίνει στό προσκήνιο.

β) γιατί βασισμένο στήν φιλοσοφία ἤ γενικότερα στή θεωρία πού ἔχει πίσω του, διατηρεῖ σταθερή γραμμή ἀντίθετα ἀπό τές μάζες πού ἄλλοτε κινοῦνται δεξιά ἤ ἀριστερά.

γ) γιά νά συσπειρώνει τήν εργατική τάξη ὅλης τῆς χώρας.

δ) γιατί μεταφέρει τήν πεῖρα τοῦ κινήματος ἀπό ἄλλες χῶρες ἀκόμα, ἀντλεῖ διδάγματα ἀπό τήν ἱστορία τοῦ κινήματος.

'Εάν ἕνα μαζικό κόμμα εἶναι ἀπαραίτητο γιά νά ὀργανώσει καί νά καθοδηγήσει τήν ἐργατική τάξη στήν ἐξουσία, ἄλλο τόσο εἶναι ἀπαραίτητο καί γιά νά χαλυβδώσει τήν προλεταριακή ἐξουσία. 'Η ἱστορία, μᾶς ἔχει δείξη μερικές περιπτώσεις πού τό προλεταριάτο ἦρθε στήν ἐξουσία χωρίς τήν βοήθεια ἑνός μαζικοῦ ἐπαναστατικοῦ κόμματος. Γιά παράδειγμα στό Παρίσσι τό 1871 ἡ κομμούνα ἐπέζησε γιά 2½ μῆνες, στήν Βαυαρία τό 1919 γιά 1 μήνα, στήν Οὑγγαρία τό 1919 γιά 4½ μῆνες. 'Αλοίμονο ὅμως ἄν κάθε φορά πού ἡ ἐργατική τάξη καταλαμβάνει τήν ἐξουσία, νά τήν χάνει μέσα ἀπό τά χέρια της γιατί δέν ὑπάρχει ἐπαναστατικό μαζικό κόμμα.

Τό κτίσιμο τοῦ μαζικοῦ κόμματος, ἡ χρήση τῆς ἐφημερίδας τοῦ κόμματος σάν κεντρικοῦ ὀργανωτή, τό φτιάξιμο του καί τοῦ καθενός ἀπό τά μέλη του σέ ἀγωνιστές πού ἐπεμβαίνουν στήν ταξική πάλη εἶναι ἀναπόσπαστα μέρη τῆς ὁδήγησης τοῦ προλεταριάτου στήν τελική νίκη. Πολιτική γραμμή καί ὀργάνωση εἶναι πάντοτε ἀδιαχώριστες.

'Αντίθετα μέ τούς σεχταριστές πού σφετερίζονται τόν μανδύα τῆς ἡγεσίας χωρίς νά δίνουν καμιά προσοχή στό τί σκέφτονται οἱ ἐργάτες, πώς αἰσθάνονται καί τί κάνουν, τό ἐπαναστατικό κόμμα πάνω ἀπό ὅλα πρέπει νά ταυτίζεται μέ τούς ἀγωνιζόμενους ἐργάτες.

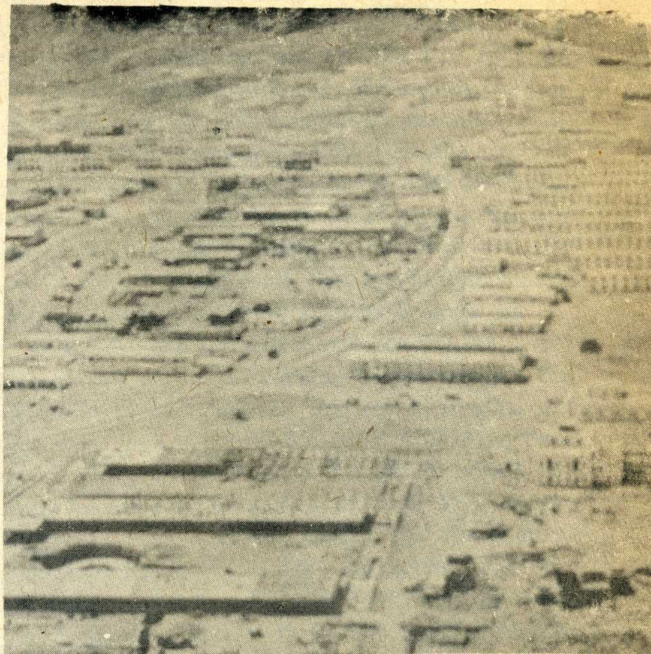
Σημειώσεις:

---

(1) Σπινόλα: 'Ο ἡγέτης τῆς κυβέρνησης συνασπισμοῦ πού δημιουργήθηκε μετά τήν ἀλλαγή τοῦ 'Απρίλη. 'Οραματιστής μιάς νεοαποικιακῆς πολιτικῆς. 'Υπῆρξε στέλεχος τῆς φασιστικῆς διακυβέρνησης.

Κ.Ε.Δ.[2] (Κίνημα ἐνόπλων δυνάμεων). 'Η ὀργάνωση πού ἔφερε τήν ἀλλαγή τοῦ 'Απρίλη. Μέλη της ἦταν διάφοροι ἀξιωματικοί καί ἀρκετοί στρατιῶτες.

Ενα απο τα δημιουργήματα των Κυπρίων εργατων στο Σουλτανάτο του Ομαν.

φαιδωνα θεοδωρου

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ

Εχει επικρατήσει οι αναλήσεις του Κυπριακου προβλήματος - ειδικα μετα το '74 να περιορίζονται στο διεθνοπολιτικό επίπεδο και να γίνεται ένας προσανατολισμος της "κοινης γνώμης" προς τα έξω. Δηλαδή οι ετήσιες συνελεύσεις του ΟΗΕ, τα ψηφίσματα, τα διαβήματα και τα διεθνή συνέδρια, που παίρνουν μέρος αδιάκοπα οι αστοί συνοδευόμενοι απο τους εκπροσώπους της κοινοβουλευτικης αριστεράς.

Ετσι έντεχνα αγνοείται ολότελα η εσωτερικη οικονομικη και κοινωνική δομη της Κύπρου μεταπολεμικα. Ομως οι πολιτικές εξελήξεις εξαρτούνται απο τις οικονομίκες. Η άρχουσα τάξη μπορεί να δημαγωγει με ψεύτικα συνθήματα για "απελευθέρωση", "επιστροφη" κ.λ.π. στην πραγματικότητα όμως οι κεφαλαιοκράτες της Κύπρου προχωρουν σταθερά - με την βοήθεια του ιμπεριαλισμου - σε μια βιομηχανικη επανάσταση.

Εινα γνωστό πόσο βοήθησε ο Β' Παγ. Πόλεμος και η καταστροφή, στούς δυο ηττημένους, Γερμανία και Ιαπωνία, ν' αναπτύξουν την οικονομία-τους. Σήμερα και οι δύο είναι απο τους 6 γίγαντες της Βιομηχανίας και της παγκ. οικονομίας. Ο αμερικάνικος ιμπεριαλισμός φυσικα είχε κάθε λόγο να τις βοηθήσει να αναπτυχθουν. Εκείνο όμως που έπαιξε σπουδαίο ρόλο ήταν πως η οικονομία-τούς στηνόταν απ' τα θεμέλια, καινούργιος εξοπλισμός, τεχνολογία, νέες βιομηχανικές μονάδες.

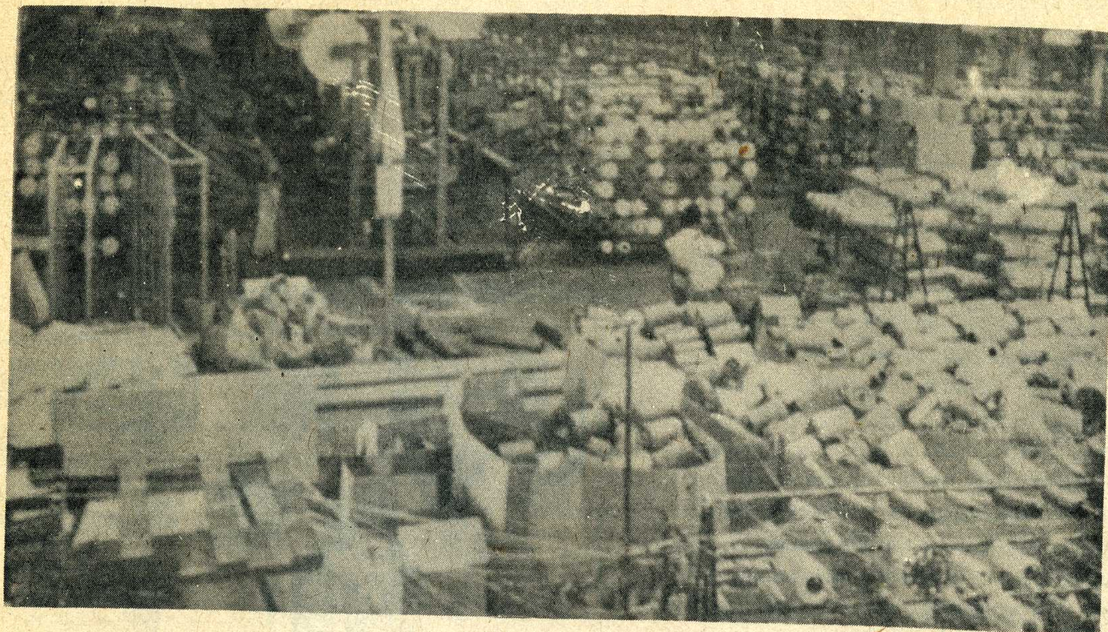
Φυσικά δεν υπάρχει καμμιά περίπτωση η Κύπρος οικονομικα να γίνει Ιαπωνία ή Γερμανία. Αυτο που πρέπει να τονισθει είναι πως το πραξικόπημα εισβολή στέκεται ορόσημο στην εξέλιξη του κυπριακού καπηταλισμου τόσο απο την πλευρά της κεφαλαιοκρατικής τάξης όσο και τις προοπτικές του εργατικού κινήματος.

Ιστορικα έχουμε παράδειγμα την Ελλάδα στα χρόνια 1924-28 μετά την μικρασιατικη καταστροφη του '22. Σ' εκείνη την περίοδο είχε αρχίσει να χτίζεται η βάση του μονοπωλιακου καπιταλισμου με την βοήθεια του κράτους και του ξένου κεφάλαιου. Οι πρόσφυγες της Μικρασίας 1,200,000, αποτέλεσαν την πηγή του φτωχου εργατικου δυναμικου. Χάρη στα φτηνά εργατικα χέρια των προσφύγων, έγινε δυνατη η δημιουργία της σύγχρονης ελληνικης βιομηχανίας. Σ' αυτή την περίοδο ο αριθμος των εργοστασίων διπλασιάζεται. Παράλληλα οι πρόσφυγες της υπαίθρου αποτέλεσαν το μέσο για την υποδούλωση της αγροτικής οικονομίας στο μονοπωλιακο κεφάλαιο. Σε συνάρτιση με τις ανακατατάξεις στην ελληνικη οικονομία την περίοδο εκείνη, το ξένο μονοπωλιακο κεφάλαιο κάμνει αισθητη την παρουσία-του: ίδρυση τραπεζων, εταιρειών, δανειοδοτήσεις σε διάφορους τομείς κ.λ.π. (1)

Το κείμενο αυτο δεν διεκδικει τον τίτλο μιας λεπτομερης ανάλυσης της κυπριακής οικονομιας. Κάτι τέτοιο είναι αρκετα δύσκολο στο στάδιο αυτο, γιατι τα στοιχεία και οι στατιστικές δεν είναι συγκεκριμένοποιημένες και γιατι πολλές επίσημες πληροφορίες αργουν να βγουν. Ομως είναι μια προσπάθεια που βοηθα ώστε η συζήτηση γύρω απ' το κυπριακο να ξεφύγει απο την εξαντλημένη και άδεια υπερπολιτικοποίηση που έχει πέσει τα 3 αυτα χρόνια.

ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΣ ΚΥΠΡΟΣ

Πολλοι θεωρούσαν και θεωρουν ακόμα, ότι η σημασία της Μ. Ανατολης για τον ιμπεριαλισμό είναι καθαρά για τις πρώτες ύλες (πετρέλαιο). Φυσικά κανένας δεν μπορεί να υποτιμήσει τη σημασία αυτη που είναι βασική. Μια άλλη σημασία όμως της Μ. Ανατολης

Εργοστάσιο Πλαστικων στη Λεμεσο.

για τον ιμπεριαλισμο, είναι και η τεράστια αγορά, που συνέχεια μεγαλώνει.

Με την αύξηση της τιμης στο πετρέλαιο (1973-74) απο τις χώρες του ΟΠΕΚ, οι πετρελαιοπαραγωγικές χώρες της Μ. Ανατολης αύξησαν τεράστια τα κέρδη-τους. Οι μεγαλύτερες σε παραγωγη χώρες - όπως Σ. Αραβία, Κουβέϊτ και Ενωμένα Αραβικα Εμιράτα - προσπάθησαν να αξιοποιήσουν το υπερκέρδος-τους, επενδύοντας στο εξωτερικο ή αυξάνοντας τις εισαγωγες-τους π.χ. εισαγωγες βιομηχανικων προϊόντων, εξοπλισμο, επενδύσεις στις αναπτυγμένες βιομηχανικά χώρες. Δισεκατομύρια σαουδικά πετρόδολλάρια δόθηκαν σαν δάνειο σε Δυτικες τράπεζες.

Αν οι ιμπεριαλιστικές χώρες χρειάζονται στρατιωτική βάση ή ορμητήριο για να ελέγχουν τα πετρέλαια, χρειάζονται και οικονομικη βάση ή ορμητήριο· για να ελέγχουν την αγορά και να διεξάγουν τις συναλλαγές-τους.

Σε κάθε χώρο που είναι σχετικά απομακρυσμένος απο το ιμπεριαλιστικό κέντρο υπάρχει πάντα εκείνη η χώρα που χρησιμοποιείται σαν οικονομικη βάση π.χ. η Ν. Αφρικη και το Ζαΐρ για την Αφρική, το Χόνγκ-Κόγκ Σιγκαπούρη και Ν. Κορέα για την Νοτιανατολική Ασία και Βενεζουέλα, Βραζιλία, για τη Λ. Αμερική. Βέβαια κάθε χώρος έχει την ιδιομορφία-του και τις οικονομικες δυνατότητες, γι' αυτό δεν μπορούμε να δούμε αυτες τις χώρες όμοια μοντέλα.

Στην Μ. Ανατολή τόσο η καταστροφή του Λιβάνου (ο τραπεζίτης του διεθνους καπιταλισμού στην περιοχή) και το μόνιμο ενδεχόμενο νέας διένεξης - γιατί ο Λίβανος είναι η μόνη χώρα που οι Παλαιστίνιοι ειναι ελεύθεροι να εκπαιδεύονται και να κάνουν επιδρομές - όσο και οι αυξανόμενες ανάγκες της αγορας της περιοχης κά νουν επιτακτικη την ανάγκη της δημιουργίας μιας οικονομικης βάσης.

Η Κύπρος είναι απο τις λίγες υποψήφιες χώρες στην περιοχή, αυτη την ιστορικη περίοδο. Αυτο σημαίνει πως ο ιμπεριαλισμος χρειάζεται την Κύπρο όχι μόνο σαν το "αβύθιστο αεροπλανοφόρο" αλλά και σαν οικονομική βάση. Αν κοιτάξουμε την γύρω περιοχή, βλέπουμε πως οι χώρες της Μ. Ανατολής είναι σε μόνιμη οικονομική και πολιτική κρίση. Ο Σαντατ παρ' όλες τις υποχωρήσεις και γονυκλισίες στον ιμπεριαλισμο (μέχρι και το ξεπούλημα των Παλαιστινίων) δεν προσέλκησε καμμία ξένη επένδυση. Η οικονομική κρίση της Αιγύπτου συνεχίζεται, ενω το εργατικό κίνημα βράζη υπόκοφα με απότομα ξεσπάσματα (αιματηρές εργατικές κινητοποιήσεις το '75 και το '77).

Η Συρία, Λιβύη και Ιράκ είναι σχετικά εχθρικες προς τον ιμπεριαλισμο. Το Ισραηλ εκτός του ότι η οικονομία-του είναι πολεμικη, οι σχέσεις-του με τον Αραβικο κόσμο, το εμποδίζουν να παίζει το ρόλο οικονομικου κέντρου. Σ' ένα βαθμο το Ιράν χρησιμοποιείται έτσι όσο αφορά την βαρια βιομηχανία. Ομως για ελαφρή βιομηχανία καταναλωτικων αγαθων, για υπηρεσίες και σαν διακομιστικός σταθμός δεν προσφέρεται. Εξ' άλλου το Ιραν περνάει κρίση, και δανείζεται γιά να επιβιώσει ($1.4 δισεκ. δάνειο απο την αγορά των ευρωδολλαρίων). Εχει επίσης, το μεγαλύτερο ποσοστό πολιτικων κρατουμένων.

Η Κύπρος εκπληρώνει σχεδόν όλους τους όρους σε πολύ ικανοποιητικό επίπεδο, για ν' αναπτυχθει σ' ένα τέτοιο κέντρο.

1) Υπάρχει μια αρκετά καλή υποδομή σε σύγκριση με τις άλλες χώρες, που συνέχεια αναπτύσσεται. Τα λιμάνια αποχτούν ιδιαίτερη σημασία, ειδικά μετά το άνοιγμα του Σουεζ. Ο οργανισμος Λιμένων άρχίσε αναπτυξιακά έργα συνολικου κόστους £4.5εκ. Εχει ένα απο τα ψιλα οδικα δίκτυα στην περιοχή (6.039 μίλια δρόμους το 1975). Τά

έργα για το δρόμο Λευκωσία - Λεμεσού, κόστους £10εκ. αρχίζουν σύντομα.

Οι τηλεπικοινωνίες είναι απο τις πιο καλές. Είναι η 4η χώρα στον κόσμο με αυτόματη τηλεφωνική σύνδεση με 54 χώρες, με υπηρεσίες τέλεξ και σύντομα θ' αποκτήσει και δορυφορικο σταθμο.

2) Η Κύπρος διαθέτει κι ένα αρκετα ειδικευμένο εργατικό δυναμικό. Η ειδίκευση είναι απο τις πιο ψηλες στην περιοχη, σε βαθμο που γίνεται εξαγωγη ειδικευμένων εργατων στις αραβικές χώρες. Η δημιουργία νέων τεχνικων σχολων, γίνεται στην ουσία για να προσαρμοστει στις αναπτυσσόμενες ανάγκες της βιομηχανίας και η παιδεία.

3) Το εργατικό δυναμικο είναι αρκετά πειθαρχημένο και φτηνο. Το ποσοστο συντεχνιοποίησης είναι αρκετά ψηλο στην Κύπρο, και η σοσιαλοδημοκρατικη φύση των συντεχνιων παίζει θετικο ρόλο για να υπάρχει ένα ελεγχόμενο εργατικο κίνημα.

4) Το μορφωτικο επίπεδο είναι και πάλι ψηλο σε αντίθεση με το ψηλο ποσοστό αναλφαβητισμου στις γειτονικές χώρες. Μεγάλος αριθμος κυπρίων έχουν τελειώσει δημοτικό ή γυμνάσιο, μιλουν τα αγγλικά. Η Κύπρος είναι η 3η χώρα σε αριθμό σπουδαστων σε αναλογία πληθυσμου.

5) Υπάρχει καλο τραπεζίτικο σύστημα και όλες οι διευκολύνσεις απο την Κυβέρνηση (το φορολογικο σύστημα, ζώνες ελεύθερου εμπορίου, ευκολίες στις ξένες εταιρείες κ.λ.π.).

6) Οι κύπριοι κεφαλαιοκράτες είναι σχετικα έμπειροι και η κυβέρνηση τους προσφέρει όλες τις ευκολίες για δραστηριοποίηση. Η άρχουσα τάξη διατηρεί καλές σχέσεις ιδιαίτερα με τις αραβικές χώρες.

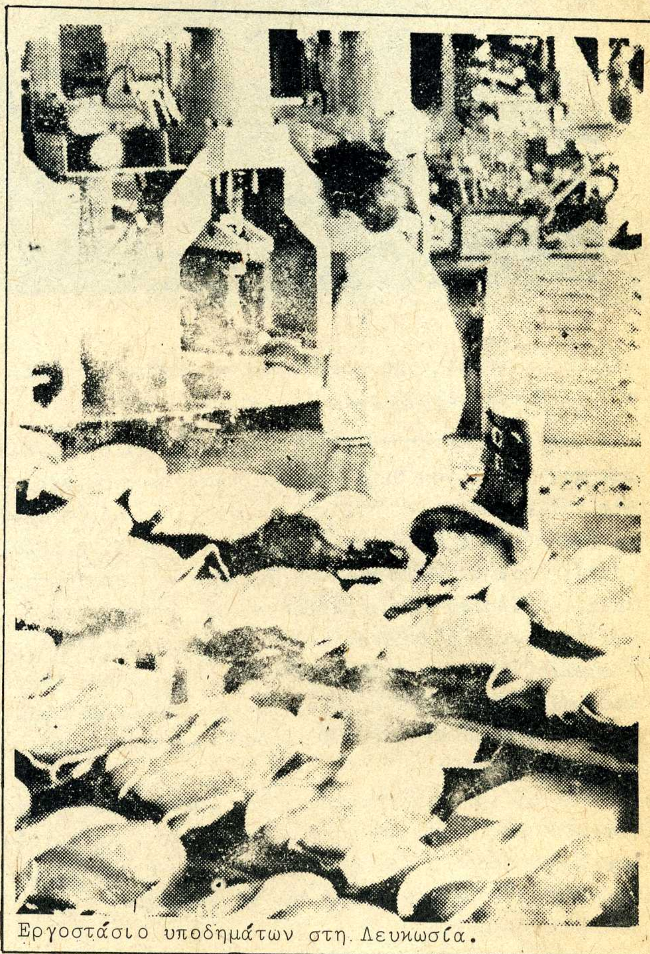
Βλέπουμε λοιπόν πως οι απαραίτητες προϋποθέσεις για μετασχηματισμό της Κύπρου σε κέντρο οικονομικο της περιοχης - τοσο απο τον ιμπεριαλισμο όσο και γενικά απο τό ξένο κεφάλαιο - υπάρχουν.

Το μόνο "μικρο" εμπόδιο είναι το πολιτικο πρόβλημα. Όμως, αν για τον ιμπεριαλισμό το κλείσιμο του Κυπριακου είναι επιτακτικη ανάγκη για την παραπέρα εδραίωση-του, για την Κυπριακή κεφαλαιοκρατία και την άρχουσα τάξη γενικά είναι θέμα <u>επιβίωσης</u>. Για να επιβιώσει οικονομικα ο κυπριακός καπιταλισμος, μετά την καταστροφή του '74, δεν υπάρχει άλλος δρόμος. Με 60% του εδάφους, και χτύπημα της γεωργίας και του τουρισμου που αποτελούσαν τη ραχοκοκαλια της οικονομίας, πρέπει να γίνει στροφη στην εκβιομηχανοποίηση της οικονομίας και ν' αναπτυχθουν οι υπηρεσίες.

Για να γίνει κάτι τέτοιο όμως η κυπριακη άρχουσα τάξη είχε και έχει ανάγκη τον ιμπεριαλισμο (δάνεια, τεχνολογία, κεφάλαια, προστασία, αγορες). Ετσι η άρχουσα τάξη είναι διατεθειμένη να υποχωρήσει και να ξεπουλήσει το εθνικό θέμα. Ηδη είναι πια γνωστο-και απο τις δηλώσεις του κ. Χριστοφίδη - πως τον Φεβρουάριο του '77 η "δι-κοινωτική" ομοσπονδία που υπογράφτηκε (Μακάριος-Ντεκτάς) ήταν διζωνική. (2)

Η βιομηχανική επανάσταση γίνεται σε βάρος της εργατικής τάξης και του λαού, ιδιαίτερα τους πρόσφυγες. Ξεκινα απο το χτύπημα στο βιοτικό επίπεδο των εργαζομένων στις συνδικαλιστικές ελευθερίες-τους και γενικά στο λαϊκό κίνημα που είναι δεμένο με χρυσές αλυσίδες, μέχρι το ξεπούλημα του ίδιου του κυπριακου προβλήματος. Η ρεφορμιστική αριστερα (ΑΚΕΛ-ΕΔΕΚ) έχει δώσει κι αυτη τις υπηρεσίες-της στην άρχουσα τάξη.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Εργοστάσιο υποδημάτων στη Λευκωσία.

Με την καταστροφη του '74, όπως έχει αναφερθεί, έχουν γίνει δραματικές αλλαγές στην κυπριακή κοινωνία. Το ξερίζωμα 200,000 προσφύγων και η εγκατάσταση-τους στο 60% της έκτασης της Κύπρου, είχε σαν αποτέλεσμα ν' αυξηθεί η συγκεντρωποίηση στις πόλεις. Ακόμα πρίν την εισβολή ο αστικός πληθυσμός ήταν σχετικά μεγάλος, γύρω στο 40%.

Η τεράστια μάζα των προσφύγων αποτελεί την πηγή μιας πρώτης τάξης εργατικής δύναμης. Η εκμετάλλευση του δυναμικού αυτού από το κεφάλαιο, είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τον κυπριακό καπιταλισμό. Η προλεταριοποίηση των διαφόρων στρωμάτων έγινε αστραπιαία, σε αντίθεση με το σιγανό ρυθμό που ακολουθούσε προπολεμικά. "Αναφορικως προς τους Κοινωνικούς ανασχηματισμούς, είναι δύσκολο να διαχωρισθη ο παράγων της ανεργίας απο τον εκτοπισμο , ο οποίος

έχει προκαλέσει σημαντικήν αναδιάρθρωσιν της κοινωνικής δομής". (Μιχ. Σπανός, Υπ. Εργασίας). Χαρακτηριστικός είναι ο αριθμός των αγροτων (που είναι η πλειοψηφεία των προσφύγων) που έχει μειωθει σημαντικά όπως δείχνει ο πίνακας (1)

	1967	1970	1973	1975	1976
Ενεργός πληθυσμος (χιλιάδες)	257.1	269.3	279.7	207.7	204.4
Γεωργία	40 %	35.7%	33.6%	21.8%	21.3%
Βιομηχανία	12.4%	13.1%	13.6%	11.9%	13.8%
Οικοδομές	9.1%	9.5%	10.6%	4.2%	5.6%
Εμπόριο	7.7%	7.5%	8.1%	8.2%	9.1%
Υπηρεσίες	12 %	13.3%	4.9%	12.9%	9.5%

Πίνακας (1) Λαϊκή Τράπεζα, 1977.

Από το '67 μέχρι το '73 σημειώνεται μιά σταθερή πτώση των ατόμων που ασχολούνται με την γεωργία 33.6% ενω το 1976 πέφτει στα 21.3%. Παράλληλα το μέγεθος της εργατικης τάξης και των εργαζομένων γενικά μεγαλώνει. Στον πίνακα δεν συμπεριλαμβάνονται οι εργάτες των βάσεων, του εξωτερικού, οι άνεργοι και οι στρατιώτες, που το 1975 αποτελούσαν το 29% του ενεργου πληθυσμου.

Υπολογίζεται ότι το 1975 κάπου 474 βιομηχανικές μονάδες ιδρύθηκαν ή επαναδραστηριοποιήθηκαν, 42 απ' αυτες εργοδοτούν πάνω απο 10 άτομα (3). Στο διάστημα 1974-76 ιδρύθηκαν 78 νέες βιομηχανίες και επαναδραστηρίοποιήθηκαν 72. Οι βιομηχανίες που ιδρύθηκαν και θα είχαν οικονομικο αντίκτυπο μέσα στο 1977 είναι 124 (4), συνολικών επενδύσεων £13.2 εκατομύρια. Αναφέρουμε μερικές απο τις σημαντικές επενδύσεις:

Rawmattico Plastics Ltd (£250,000), Βιομηχ. μεταλλικων σωλήνων (£250,000), Βιομηχανία χάρτου-Συνεργατισμός (£3 εκατομ.), Βιομηχ. επεξεργασίας λαδιού της ΣΠΕΛ (£800,000), Βιομηχ. Κυπριακων σωλήνων (800,000), ενωμένα Τουβλοποίεία (£600,000), Βιομηχ. κιβωτίων "ΚΟΥΒΑΣ" (£1 εκατομ.), Ναυπηγεία (£850,000), Κυπριακες Δασικες Βιομηχανίες (£2.1 εκατομ.) κ.α

Χαρακτηριστικό είναι, επίσης, και η αύξηση του ποσοστου ηλεκτρικης ενέργειας που χρησιμοποιείται απ' την βιομηχανία, όπως δείχνει ο πίνακας (2):

Κατανάλωσης ηλεκτρισμου σε εκατομ. KWh

	Σύνολικα	Βιομηχανία	% του συνόλου
1973	651.7	201.6	30.9
1974	563.2	172.4	30.6
1975	474.9	166.4	35
1976	537.3	215.5	40

ΠΙΝΑΚΑΣ (2) - ECONOMIC REPORT 1975 Κ.Δ.

Ο δείχτης βιομηχανικης παραγωγης για το 1976 αυξήθηκε κατα 25% σε σχέση με το 1975. Μερικοί κλάδοι της βιομηχανίας βρίσκονται σε σταθερή άνοδο όπως:

		1973	1975	1976
Βιομηχανία τσιμέντου	χιλ.μετρικοί τόνοι	451.2	611.5	1,025.5
Βιομηχανία υποδημάτων	εκατομ. ζεύγη	2.0	2.0	3.0
Τσιγάρα	εκατομ.	972.2	1,391.5	2,043.7

Λαϊκη Τράπεζα, 1977.

Οι εξαγωγές το 1976 αυξήθηκαν κατά 89.1% απο αυτες του '75 και ξεπέρασαν τα προπολεμικα επίπεδα.

Παράλληλα παρατηρείται ζωηρό ενδιαφέρο απο την άρχουσα τάξη για την τεχνικη εκπαίδευση. Η παιδεία μπαίνει κι αυτη κάτω απο τις νέες ανάγκες του κυπριακού καπηταλισμου. Το βάρος ρίχνεται στην τεχνική εκπαίδευση, ενω το φαινόμενο των ανέργων επιστημόνων (πτυχιούχων) αποτελει πρόβλημα. Οι ανάγκες της βιομηχανίας σήμερα και στο άμεσο μέλλον, απαιτούν ειδικευμένους εργάτες που να κατέχουν μια σχετική θεωρία. Ετσι δεν ειναι τυχαίο που ιδρύονται συνέχεια τεχνικές σχολες "Μακαρίου του Γ" και που η κυβέρνηση θα διαθέσει £1 εκατομύριο για την ανέγερση και τον εξοπλισμο τριων τεχνικων σχολων. Στο χρόνο 1973 - 74 ο αριθμος των μαθητων τεχνικων σχολων είχε αυξηθή κατά 11% ενω το 1974-75 κατα 21% "Αυτό δείχνει την αναγνώρηση και τη σημασία της τεχνικης μόρφωσης και την επάλειψη της προκατάλειψης που υπήρχε ... Τώρα που οι συνθήκες στη βιομηχανία έχουν αλλάξει, είναι επιτακτική ανάγκη για τη βιομηχανία να την προμηθεύουμε με καλά εκπαιδευμένους τεχνίτες" (Ν. ΧατζηΝικόλας του Υπουργέιου Παιδείας). (5). Ηδη στο Ανώτερο Τεχνολ. Ινστιτούτο το 1975-76 λειτούργησε ειδική σειρα μαθημάτων "θεωρία και πραχτική της βιομηχανίας υποδημάτων" για τεχνικούς, με εξετάσεις στο τέλος. Παρόμοιες σειρές μαθημάτων προγραματίζονται και για άλλους κλάδους. Κατά τον εμπειρογνώμονα του ΟΗΕ στην Κύπρο "...Η δημιουργία ημι-ειδικευμένου και ειδικευμένου εργατικου δυναμικου είναι πολυ σπουδαία, στην προσπάθεια να περιοριστεί η τάση να διεκδικούνται αυξημένα μεροκάματα ...."(6)

ΕΜΕ, ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΣ

Εξετάζοντας την οικονομική (και την πολιτική) κατάσταση είναι αδύνατο να μήν αναφερθούμε στους δύο γίγαντες της κυπριακης οικονομίας με έντονη παρουσία στην πολιτικη σκηνη. Το συγκρότημα των εταιρειων ΕΜΕ αποτελει τον κύριο μοχλό για την επαναδραστηριοποίηση και την επέκταση της οικονομίας της Κύπρου. Τό συγκρότημα της ΕΜΕ το "χάρισε"

Δύο διαφημίσεις στην FINANCIAL TIMES 11/3/76, εφημερίδα των άγγλων κεφαλαιοκρα των. <u>Αριστερα</u> είναι του ΚΟΤ με τίτλο "Η μόνη φασαρία στην Κύπρο είναι η φασαρία που μπαίνει ο κόσμος για να σας ευχαριστήσει". <u>Δεξια</u> μια άλλη με τίτλο "Κύπρος σημαίνει Μπίζνες".

"The only trouble in Cyprus is the trouble people take to please you."

CYPRUS
means business

A ... development programme initiated by the ... of Cyprus means ever-growing ... interested in quality products made by ... offered at highly competitive prices. ... products are currently available or can be produced, if required, to customer's own specifications:–
Ready-made clothing and other textiles
Fashion and casual footwear
Travel goods – suitcases, handbags, travel bags
Boxes and cartons
Plastic products
Furniture
Cosmetics and perfumes
Wood products and chipboard
Canned fruit, vegetables and citrus juices
Confectionery and biscuits
and a variety of other items

το 1960 το συγκρότημα Μποδοσάκη στον εκπρόσωπο της Ελληνικής κοινότητας, την εκκλησία (μέσω του Μακαρίου) αφου η τελευταία ανάλαβε να πληρώσει τα χρέη του που ξεπερνούσαν τα £2 εκατομύρια. Η ΕΜΕ σήμερα αποτελείται απο αριθμο αδελφων εταιρειων (μεταλλευτικες επιχειρήσεις χρωμίου, τσιμέντα, ΚΕΟ κ.ά.). Τό 1975 κλείει συμφωνία με την Καναδέζικη εταιρεία Νοράντα για γεωφυσικες και γεωλογικές έρευνες για ανεύρεση νέων κοιτασμάτων. Σέ περίπτωση ανεύρεσης, η "εκμετάλλευση των μεταλλευμάτων θα είναι απο κοινου " (7).

Το συγκρότημαΕΜΕ έχει κλείσει συμφωνία με την Γιαπωνέζικη Εταιρεία Hitachi για την ίδρυση εργοστασίου στην Κύπρο, παραγωγης ραβδεπαφικων τηλεφωνικων κεντρων. Γι αυτο το σκοπο ιδρύεται το 1975 η εταιρεια HELLENIC HITACHI (40% Ιάπωνες, 40% ΕΜΕ, 20% κοινο). Κύπριοι επήγαν στην Ιαπωνία για τεχνικη κατάρτηση. Υπάρχουν μάλιστα και σχέδια για μελλοντικη επέκταση σε τομεις όπως, η συναρμολόγηση ψυγείων, τηλεοράσεων, ραδιοφώνων κλπ. Φυσικά στόχος είναι η αγορα των γειτονικων χωρων,κύρια για εξαγωγη προϊόντων σχετικα ψηλης τεχνολογίας. Το συγκρότημα ΕΜΕ ιδρύει την δικη-του τράπεζα σε συνεργασία με την Τράπεζα Αμερικης (20%) το 1976. Μια άλλη πρωτοβουλία της ΕΜΕ είναι και η ίδρυση εργοστασίου παραγωγης θειϊκου οξέος και σε συνέχεια εργοστάσιο λιπασμάτων συνολικης επένδυσης £10 εκατομ.

Ο συνεργατισμος είναι "ενα χταπόδι, με πλοκάμια σε κάθε τομέα της οικονομίας, ο συνεργατισμος είναι μία οικονομία μέσα στην οικονομία, μία δεύτερη κυβέρνηση σχεδον ... Καθόλου παράξενο που ο δυναμικος διευθυντης-του κ. Αζίνας, προκαλεί εξ' ίσου θαυμασμο, μίσος και φόβο" (8). Ο συνεργατισμος είχε αναλάβει τη διάθεση του μηνιάτικου προσφυγικου επιδόματος (περίπου $96 για τετραμελη οικογένεια) απο την κυβέρνηση, όπως και τη δανειοδότηση των προσφύγων απο μέρους της κυβέρνησης. Ανάμεσα στις νέες επενδύσεις του συνεργατισμου είναι και η ανέγερση μεγάλου βιομηχανικου συγκροτήματος στην Πάφο, $48 εκατομμύρια.

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η όλη αυτη προσπάθεια του γρήγορου στησίματος ου κυπριακου καπηταλισμου είναι αδύνατη χωρις την οήθεια του ιμπεριαλισμου και χωρις την τέλεια ροσαρμογη του κράτους με τις ανάγκες των κεφαλαι- κρατων.

Η Κύπρος παιρνει το μεγαλύτερο ποσοστο Αμερικάνικης βοήθειας απ' όλες τις χώρες του κόσμου, με βάση το κατα κεφαλη εισόδημα. Η Κύπρος πήρε στα 3 χρόνια μετά την εισβολη Αμερικάνικη βοήθεια ύψους $85 εκατομμύρια (περίπου£35.2 εκατομμύρια) (9).

Οι προσφυγικοι συνοικισμοί χτίζονται με αμερικάνικη βοήθεια. Η διευθέτηση του στεγαστικου προβλήματος ήταν απο τα πρώτα μελήματα της άρχουσας τάξης και του ιμπεριαλισμου. Η Ελλάδα είναι η δεύτερη χώρα που προσφέρει οικονομικη βοήθεια.

Τον Αύγουστο του '76 υπογράφτηκε συμφωνία Κύπρου - Δ. Γερμανίας για δάνειο 10 εκατομ. μάρκων, που θα χρησιμοποιήσει η Κυπριακή Τράπεζα Αναπτήξεως για την ίδρυση βιομηχανικων γεωργικων μονάδων μεσαίου μεγέθους. Για το δρόμο Λευκωσίας - Λεμεσου δόθηκε στην Κυβέρνηση δάνειο $10εκατομμύρια απο τη Διεθνή Τράπεζα και $3,5 εκατομμ. απο το Κουβέϊτ. Τό δεύτερο στάδιο της συμφωνίας σύνδεσης Κύπρου ΕΟΚ (10) περιέχει ευνοϊκά σημεία για τα πρώτα βήματα της "καλπάζουσας" Κυπριακης οικονομίας. Οι χώρες της ΕΟΚ φαίνεται να έδειξαν κατανόηση!

Το κράτος αναλαμβάνει απο μέρους των κεφαλαιοκρατων να προχωρήσει στις αναγκαίες δομικες αλλαγες, να προσφέρει τα κατάλληλα κίνητρα και τις διευκολύνσεις για πάρα πέρα δραστηριοποίηση της "ιδιωτικής πρωτοβουλίας" και την προσέλκυση ξένων επενδύσεων. "Υπάρχουν αξιόλογοι ευκαιρίαι διά ξένας επενδύσεις, ιδιαιτέρως εις τον τομέα της μεταποιήσεως και του τουρισμου. Οι ξένοι Οίκοι οι οποίοι ενδιαφέρονται .... θα εύρουν εδω έν <u>ευνοϊκον</u> δι' επιχειρήσεις κλίμα, μίαν <u>θερμην υποδοχήν</u> και <u>πεδίον αμειλιπτικον</u> δια τας επενδύσεις-των προς αμοιβαίον όφελος". (11) (οι υπογραμμήσεις δικές-μου).

Ενα απο τα βασικα σημεία της βιομηχανικης πολιτικης είναι "Η μεγαλυτέρα συμμετοχή του κράτους εις νέας βιομηχανικάς επενδύσεις, εν συνεργασία μετά του ιδιωτικου τομέως, εκει όπου οι ιδιώται επιχει-

ρηματίαι παρουσιάζονται απρόθυμοι ν' αναλάβουν μόνοι-των τοιαύτας επενδύσεις ή όταν πρόκειται περί μεγάλων επενδύσεων επεξεργασίας πρώτων υλων..." (12). Δημιουργούνται βιομηχανικες περιοχες, ελεύθερες ζώνες εμπορίου και βιομηχανίας. Για την αποδοτικώτερη λειτουργία των βιομηχανικων μονάδων, ιδρύεται το Ινστιτούτο τυποποίησης και ελέγχου ποιότητος. Το σχέδιο εγγύησης εξαγωγων, προβλέπει κυβερνητικη κάλυψη στους εξαγωγεις μέχρι και 90% της αξίας των προϊόντων. "Τα συγκεκριμένα κίνητρα δια των οποίων ελπίζεται να πραγματοποιηθει η ανάκαμψης της οικονομίας... Εξικνούνται απο της εκτελέσεως ανάγκαίων έργων υποδομης, της παροχής πιστώσεως, φορολογικων κινήτρων δι επενδύσεις, εξαγωγας, προσέλκυσιν κεφαλαίων εκ του εξωτερικου κλπ. μέχρι της παροχής εγγυήσεως διά τραπεζικάς πιστώσεις κ.ο.κ." (13)

Ενας απο τους βασικώτερους στόχους της άρχουσας τάξης - μέσα στα πλαίσια μετατροπής της Κύπρου σε οικονομικο κέντρο είναι η βιομηχανία μεταποίησης βαρέων και μεγάλου μεγέθους βιομηχανικων ειδων, που προορίζονται για τις αγορές της Μ. Ανατολης και Αφρικης. Εκτός απο το παράδειγμα του εργοστασίου HELLENIC HITACHI, είναι και η αυτοκινητοβιομηχανία KMC (Καϊσης). Η KMC συμβλήθηκε με τις γνωστες εταιρείες DENNIES και CHRYSLER INTER.. για την κατασκευη φορτηγών και λεωφορείων. Πολύ σύντομα η KMC αναμένεται να βάλη σε λειτουργία εργοστάσιο για την κατασκευή αγγλικών σπόρ αυτοκινήτων μάρκας CLAN, που θα εξάγωνται στην Αγγλία.

Οι προσανατολισμοί της κυβερνησης είναι δημιουργία βιομηχανειων ψηλής αποδοτικότητας και τεχνολογίας και βιομηχανιών που υποκαθιστούν εισαγωγές καταναλωτικών αγαθών.

Για να μπορέσει όμως η άρχουσα τάξη να προχωρήσει στα σχέδια-της και να συνεχίσει την "βιομηχανική επανάσταση", χρειάζεται να κρατήσει τους μισθούς στο κατώτατο όριο. Το χαμηλο κόστος παραγωγής είναι απο τις βασικές προϋποθέσεις για κάτι τέτοιο, για να μπορουν τα προϊόντα των κεφαλαιοκρατων να είναι συναγωνίσιμα στις ξένες αγορες. Απαραίτητη επίσης, είναι και η χαλιναγώγηση του εργατικου κινήματος για να μπορέσει να συνεχίσει ανενόχλητα η παραγωγή και να προσελκύσει το ξένο κεφάλαιο. Γιατι το ξένο κεφάλαιο δεν επενδύει σε χώρες που οι εργάτες διεκδικουν μαχητικα τα δικαιώματα τους (απεργίες, καταλήψεις εργοστασίων κλπ.). "Δέον να τονισθη ότι ο βασικος στόχος της αναζωογονήσεως της οικονομίας και της δημιουργίας ενος αρραγους οικονομικου μετώπου δεν είναι δυνατον να επιτευχθη άνευ της διατηρήσεως σταθερας εργατικης ειρήνης" (14).

Η άρχουσα τάξη χρησιμοποιει έντεχνα το εθνικό θέμα για να καθηποτάξη ιδεολογικα την εργατική τάξη στις ανάγκες του κεφαλαίου. Κάτω απο τα συνθήματα του "μακροχρόνιου αγώνα"-που άλλοτε διακηρύσσει πως τον άρχισε κι άλλοτε πως θα αρχίσει - τον "αγώνα εθνικης επιβίωσης" και της "ενότητος όλων των τάξεων" προσπαθει ν' αποπροσανατολίσει την εργατικη τάξη απο κάθε ταξικη τοποθέτηση του λεγόμενου εθνικου θέματος. Στην ουσία όμως, με τα συνθήματα αυτα, κρύβει πίσω-τους τον αγώνα της ανάπτυξης της ίδιας της κεφαλαιοκρατικης τάξης, τον αγώνα επιβίωσης-της σαν εκμεταλλεύτριας τάξης στούς ώμους της εργατικης τάξης και του λαου. Απο την άλλη η άρχουσα τάξη προσπαθει με νόμιμα μέσα να κατοχυρώσει την βιομηχανικη "ειρήνη", ν' αποφύγει την ταξικη σύγκρουση, σε περίπτωση που τα συνθήματα-της θα αποδειχθούν σαπουνόφουσκες. Ο κώδικας βιομηχανικων σχέσεων είναι ακριβως οι αλυσίδες στα χέρια του εργατικου κινήματος. Οι ίδιες οι συντεχνίες γίνονται αστυνομικοι της κεφαλαιοκρατίας μέσα στο εργατικο κίνημα: "Δεδομένου ότι αι ανεπίσημοι απεργίαι είναι καταδικαστέαι κατά την διάρκεια ισχυούσης συμβάσεως η ενδιαφερόμενη ομοσπονδία/Συντεχνία θα λαμβάνει τα κατά την κρίση-της δέοντα μέτρα προς τερματισμο της απεργίας" (15)

Τόσο στο ιδεολογικο όσο και στο συνδικαλιστικο τομέα η ηγεσία της ρεφορμιστικής αριστεράς του ΑΚΕΛ και της ΕΔΕΚ (που ακολουθει με τεχνάσματα) παίζουν αντικειμενικα το παιχνίδι της άρχουσας κεφαλαιοκρατικης τάξης. Με συνθήματα όπως "προέχει ο εθνικοαπελευθερωτικος αγώνας" ή "πρώτα η Κύπρος και μετα Σοσιαλισμος" καλλιεργουν την ιδεολογία του αταξικου στην εργατικη τάξη και τις αυταπάτες πως μια μερίδα "καλων κεφαλαιοκρατων" διεξάγουν τον αγώνα για "ΛΕΥΤΕΡΙΑ"!

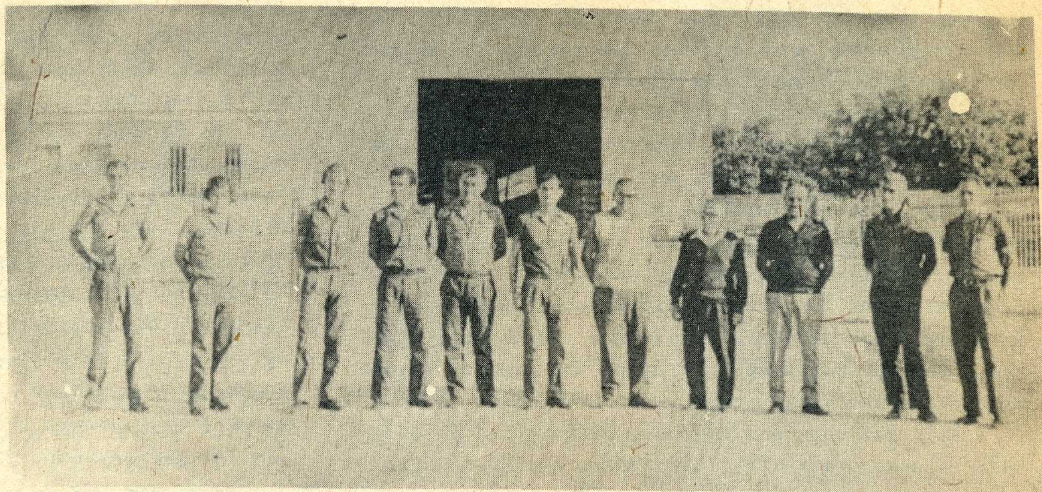
Στο συνδικαλιστικο κίνημα, η ηγεσία της ΠΕΟ εμφανίζεται περισσότερο ένας απο τους οικονομικους σύμβουλους της αστικής τάξης παρα, ο υπερασπιστης των συμφερόντων της εργατικης τάξης που αφαιμάσσεται με "δόσεις". Καμμια ουσιαστικη διαφορα δεν υπάρχει, απο την σοσιαλδημοκρατικη πολιτικη της ηγεσίας των Τρέϋντ Γιούνιονς (Συντεχνίες) στην Αγγλία, απ' αυτη που ακολουθει η ηγεσία της ΠΕΟ.

Η βιομηχανική επανάσταση στην Κύπρο συμβαδίζει με το σταδιακο, ανοιχτο πια, ξεπούλημα της Κύπρου και την διζωνικη διχοτόμιση-της.

Σημειώσεις:

(1) "Ο Φασισμος και η 4η Αυγούστου", Ν.Ψυρ[illegible].
(2) "Φιλελεύθερος" Τρίτη 8/11/1977
(3) "Ερευνα Βιομηχανικης Παραγωγης 1975" σ.6
(4) Υπουργείο Βιομηχανίας
(5) "Cyprus-to-day", τ.15 1977
(6) "Cyprus Industrial Journal" τ.1 αρ.2 σ.26
(7) "Οικονομικος Ταχυδρόμος", 12/2/2976 σ.76
(8) "Εκόνομιστ", 27/8/77 σ.50
(9) "Σημερινη" 1/3/77 (Δηλώσεις Σάϋρους Βανς)
(10) "Cyprus Industrial Journal" τ.2 αρ.9 σ.194
(11) "Υπουργος Βιομηχανίας κ. Πιερίδης, προσφωνώντας το συνέδριο "Η Κύπρος ως οικουμενικο κέντρο" 23/11/77
(12) "Οικονομικ. Ταχυδρ." (το ίδιο) σ.24 Μ.Κολοκασίδης.
(13) " " " " σ.16 Α.Πατσαλίδης
(14) Ομιλία Α.Πατσαλίδη στη Βουλη 22/2/77 σ.36
(15) "Κώδιξ Βιομηχανικων Σχέσεων" 1977 σ.5 παρ.6

Απο την απεργία στην Κόκα-Κόλα Λεμεσου το Φθινόπωρο του '76.

σοφοκλη ρουσου

γενικες προοπτικες για το εργατικο κινημα

ΤΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ

Οι τελευταίες δεκαετίες δεν έχουν να επιδείξουν εργατικους αγώνες που ξεχωρίζουν, εκτος απο μερικα τυχαία σύντομα απεργιακα ξεσπάσματα. Ιδιαίτερα μετα το '74 που οι συνθήκες δουλειας και ζωης του μεσου Κύπριου εργάτη ήταν πραγματικα άσχημες.

Η εργατικη τάξη δέχτηκε να περάσει στους ώμους της τις επιπτώσεις απο την κρίση του '74 μια κρίση που η ίδια δεν είχε ευθύνη.

Ολα τα φαινόμενα δείχνουν ότι η άρχουσα τάξη έχει ξεπεράσει την οικονομικη πλευρα της κρίσης - τουλάχιστον παροδικα - και έχει επιδοθει σε μια άνευ προηγουμένου οικονομικη δραστηριότητα με επίκεντρο την βιομηχανία. Οι εκπρόσωποι-της έχουν κάμει καθαρους τους στόχους-της. Να μετατρέψουν την Κύπρο σε οικονομικο κέτρο της περιοχής. Η επιτυχία αυτου του στόχου εξαρτάται τόσο απο τους ίδιους τους Κύπριους καπιταλίστες, όσο και απο τις διαθέσεις των ιμπεριαλιστων. Τι είδος αντίδραση μπορούμε να περιμένουμε απο το εργατικο κίνημα;

ΑΡΧΟΥΣΑ ΤΑΞΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ ΜΙΣΘΟΙ

Για να μπορέσει η άρχουσα τάξη να φέρει σε πέρας τους στόχους που έχει βάλει, χρειάζεται οπωσδήποτε την υπακοη και συνεργασία του εργατικου κινήματος. Στον στίβο του οικονομικου συναγωνισμου τα προϊόντα που παράγονται στην Κύπρο έχουν να αντιμετωπίσουν προϊόντα άλλων χωρων που πολλές φορες υπερέχουν σε τεχνολογικη ανάπτυξη. Βέβαια η απόσταση της Κύπρου απο την Μέση Ανατολη της δίνει μια υπεροχη. Οπως επίσης και η σχέση των Κυπρίων καπιταλιστων με τις αγορες της Μέσης Ανατολης. Ομως για να μπορέσουν να κυριαρχήσουν και να διατηρήσουν την κυριαρχία-τους στις αγορες χρειάζονται φτηνα και καλα προϊόντα. Γι αυτο το λόγο οι χαμηλοι μισθοι είναι βασικος όρος για να πετύχουν στους στόχους-τους. Οι χαμηλοι μισθοι χρειάζονται για να μπορουν να διατίθενται τα προϊόντα φτηνα και για την γρήγορη συσσώρευση κεφαλαιου που θα επιτρέψει την αγορα μηχανημάτων για την ανάπτυξη του τεχνολογικου επιπέδου. Οσο αφορα το ξένο κεφάλαιο -που η άρχουσα τάξη προσπαθει να προσελκύση- δεδομένου ότι οι άλλες προϋποθέσεις υπάρχουν, θέλει την κατάλληλη σιγουρία ότι θα έχει ψηλα και σίγουρα κέρδη έτσι που να προτιμήσει την Κύπρο σάν οικονομικη-του βάση. Σε απλη γλώσσα, αυτο σημαίνει υπάκουο και ελεγχόμενο εργατικό κίνημα και χαμηλοι μισθοί.

Η άρχουσα τάξη έχει συνειδητοποιήσει πολυ καλα τον ρόλο που παίζουν οι χαμηλοι μισθοι στην επιτυχία

των στόχων-της. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια μπαίνει και ο "Βιομηχανικος κώδικας". Με τον τρόπο αυτο χρησιμοποια την ηγεσία της εργατικης τάξης σαν χωροφύλακες των εργατων. Η ηγεσία της εργατικης τάξης απο την πλευρα-της έχει δεχτει να παίξει αυτο το ρόλο. Η ηγεσία της ΣΕΚ είναι προσανατολισμένη προς το καπιταλιστικο σύστημα και φυσιολογικά ο ρόλος-της μέσα σε πλαίσια καπιταλιστικα,είναι ο ρόλος του μεσάζοντα ανάμεσα στο κεφάλαιο και στους εργάτες. Αγώνες εργατικοί που στά σημερινα πλαίσια έχουν αντικαπιταλιστικη δυναμικη μια και στρέφονται ενάντια στην πολιτική της άρχουσας τάξης,βάζουν σε κίνδυνο την ύπαρξη της ίδιας της ηγεσίας. Η ηγεσία της ΠΕΟ παίζει τον ίδιο ρόλο επειδη οι πολιτικοι στόχοι του ΑΚΕΛ,που ελέγχει την ΠΕΟ,είναι η διατήρηση του καπιταλισμου μέχρι σε κάποιο στάδιο.

Κάθε ταξικη σύγκρουση που στρέφεται ενάντια στην πολιτική της άρχουσας τάξης έχει δυναμικη που βάζει σε κίνδυνο τον καπιταλισμο. Δεδομένου ότι πολιτικη της ηγεσίας δεν είναι η πτώση του καπιταλισμου, φυσιολογικα πρέπει να περιμένουμε ότι τόσο ο ρόλος της ηγεσίας της ΣΕΚ όσο και της ΠΕΟ πρέπει να είναι ρόλος χωροφύλακα,μήπως και οδηγηθούμε σε ταξικη σύγκρουση.

Τι σημαίνει στην πράξη:

Τά αιτήματα που θα προωθούνται θα είναι αυτα που είναι εξώφθαλμα άδικα και δεν μπορουν να καταπιεστουν. Η διαδικασία που θα ακολουθά η συντεχνία θα είναι οι γραφειοκρατικες μακρόχρονες συζητήσεις. Παράδειγμα είναι το πως προωθούνται τα αιτήματα των κυβερνητικων εργατων, που μετα απο μακρόχρονη διαδικασία κατέληξε στο σημείο να αρχίσει έρευνα απο "ειδικους" για τους μισθους στον ιδιωτικό τομέα. Αν βρεθει ότι "αδικούνται" οι κυβερνητικοι εργάτες,τότε σημαίνει μια ακόμη μακρόχρονη διαδικασία για να καταλήξει στο ποσο της αύξησης.

Κάθε αγώνας που θα γίνεται γιατι δεν θα υπάρχει άλλη διέξοδος θα εξειδικεύεται,θα περιορίζεται στά πιο στενά πλαίσια και θα ανακαλειται όσο το δυνατο πιο γρήγορα, μόλις φανεί ότι πέρνει διαφορετικη δυναμικη ή δημιουργει καταστάσεις γενικοποίησης. Παράδειγμα είναι η τελευταία απεργία των καθαρίστριων που ανακαλέστηκε μόλις άρχισε να παίρνει κάποια γενικη μορφη (οι καθαρίστριες που κατέβηκαν σε απεργίες συμπαράστασης άρχισαν να βάζουν μπροστα και τα δικά-τους αιτήματα) και πριν οι καθαρίστριες κερδίσουν την επαναφορατους στους τόπους που δούλευαν προηγούμενα.

Κάθε ανεπίσημος αγώνας θα κτυπιέται. (Σύμφωνα με τον Βιομηχανικο κώδικα οι ηγεσίες των συντεχνιων ανέλαβαν την υποχρέωση να πέρνουν τα κατάλληλα μέτρα για το κτύπημα του αγώνα).

Οι συντεχνίες θα γραφειοκρατικοποιηθούν περισσότερο για να μπορουν να ελέγχουν καλύτερα και θα πρέπει να περιμένουμε και ένα είδος "κάθαρση" απο τους αγωνιστες εργάτες.

ΤΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

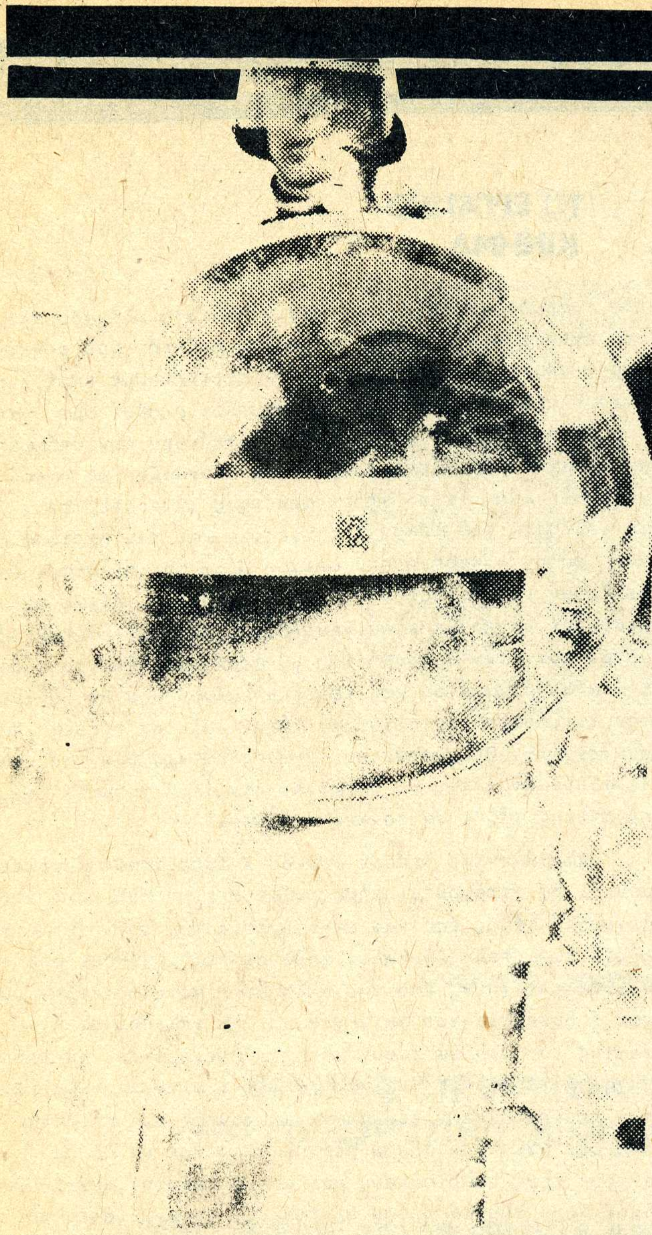
Παρόλο που μέσα σε τέτοια πλαίσια ελέγχου απο την ηγεσία και με βάση το χαμηλο επίπεδο του εργατικού κινήματος,δεν θα πρέπει να περιμένουμε εκρήξεις αγώνων στο άμεσο μέλλον. Οι χαμηλοι μισθοι όμως και η συνεχης άνοδος των τιμων,θα εντείνουν την υπόκωφη αναταραχη που υπάρχει σήμερα. Η αδυναμία της ηγεσίας να δώσει λύση θα οδηγήσει αρκετους αγωνιστες στην αμφισβήτηση του ρόλου της ηγεσίας και του παραδοσιακού τρόπου διεκδήκησης, δηλαδη μέσω της ηγεσίας. Θα αρχίσουν να κοιτάζουν για νέους τρόπους. Δίχως να μπορούμε να πούμε με σιγουρια,πρέπει όμως να περιμένουμε αυτη την αμφισβήτηση να ξεσπα σε κάποιου είδους αγώνα απομονωμένου και εξειδικευμένου που θα συναντα την αντίδραση της άρχουσας τάξης και της ηγεσίας των συντεχνιων. Οι σποραδικοι αγώνες θα παίζουν τον ρόλο παραδείγματος που θα σπρώχνει και άλλα τμήματα της εργατικης τάξης να το ακολουθήσουν.

Λαμβάνοντας υπόψιν ότι οι αγώνες αυτοι αντικειμενικα θα στρέφονται τόσο ενάντια στην πολιτική της άρχουσας τάξης όσο και στην ηγεσία των συντεχνιων θα είναι πάρα πολυ δύσκολοι,τόσο στο να αρχίσουν όσο και να πετύχουν. Απο την άλλη όμως αυτη η αιχμη-του και η δυσκολία-του θα γεννα και θα χαλυβδώνει αγωνιστες που δεν θα εχουν ψευδαισθήσεις,ούτε για την άρχουσα τάξη ούτε για την ηγεσία των συντεχνιων και των ρεφορμηστικων κομμάτων. Κάμνοντας μια προβολη στο όχι και τόσο άμεσο μέλλον μπορούμε να δούμε αυτους τους σποραδικους και απομονωμένους αγώνες να αποτελουν την βάση του κινήματος. Οι αγωνιστες που θα ξεπετιούνται απο τους πρώτους αγώνες θα αποτελέσουν την ραχοκοκκαλια των πιο μαζικων και δυναμικων αγώνων.

Μέσα σ' αυτα τα πλαίσια ο ρόλος των αγωνιστων - είτε ίναι οι ίδιοι εργάτες είτε αγωνίζονται για τα συμφέροντα της εργατικης τάξης - είναι πολυ σημαντικος. Το πόσο δύσκολοι είναι αυτοι οι αγώνες,εκφράστηκε πιο πριν. Οι αγωνιστες χρειάζεται να ρίψουν όλο το βάρος για να κινητοποιήσουν,να υποστηρίξουν (ηθικα, οικονομικα, δημιουργώντας επιτροπες συμπαράστασης, εξαπλώνοντας τον αγώνα, προσφέροντας την πολιτικη καθοδήγηση, νέους τρόπους αγώνα και άμεση συμμετοχη σ' αυτα) να γενικοποιήσουν τον αγώνα μεταφέροντας το μήνυμα σε πιο πλατια τμήματα της εργατικης τάξης. Οι εργάτες που θα βρίσκονται στον αγώνα,θα χρειάζονται την όσο το δυνατο πιο πλατια υποστήριξη για να κερδίσουν. Πρέπει να κάμουμε σίγουρο ότι θα την έχουν.

Κάθε αγώνας που κερδίζετε είναι μια νίκη. Στην περίπτωση-μας κάθε αγώνας που θα γίνεται μέσα στα πλαίσια που περιγράψαμε θα είναι πολλές νίκες.

Γερμανος αστυνομικος με αντιδιαδηλωτικη εξαρτηση. Η τρομοκρατία του κεφαλαίου!

ρωτη ηλια

Δ. ΓΕΡΜΑΝΙΑ : ΚΡΑΤΙΚΗ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ

μια συμβολη στην κατανοση του φαινομενου

Τό ἄρθρο αὐτό δέν ἔχει σκοπό νά προχωρήση σέ μιά ἐμπεριστατωμένη ἀνάλυση τοῦ φαινομένου τῆς τρομοκρατίας στήν Δ. Εὐρώπη - Ἰαπωνία, οὔτε νά συνηγορήση ὑπέρ τῶν "τρομοκρατῶν". Ἔρχεται νά ἐκφράση τήν ἀπογοήτευση ὅσον ἀφορᾶ τόν Ἑλληνικό τύπο πού δίνει ἐξετάσεις "καλῆς διαγωγῆς" στόν Καραμανλῆ πού ρίχνει 4 χρόνια φυλάκιση σέ ἀναρχικούς καί ἄλλους. Τό γεγονός ὅτι ἡ ἐξατομικευμένη βία καί ἡ κήρυξη τῆς ἐπανάστασης κατά τῆς καπιταλιστικῆς τυρρανίας στό ὄνομα τοῦ προλεταριάτου καί παρά τή θέληση του, λόγω τῆς πολιτικῆς του ἀποχαύνωσης, εἶναι πράξεις καταδικαστέες. Μέ τήν προσωποποίηση τῆς **αστικης τάξης** στό ὄνομα τοῦ Σλάγιερ ἤ ὁποιουδήποτε ἄλλου ἐκφραστή τῆς καπιταλιστικῆς βίας καί ἐκμετάλλευσης, ὁ ἀγῶνας ἐνάντια στήν ἀλλοτρίωση τοῦ προλεταριάτου ἀπό τήν ἀστική τάξη δέν προχωρεῖ οὔτε ἕνα ἑκατοστόμετρο.

Αὐτό ὅμως δέν σημαίνει καθόλου ὅτι πρέπει νά ἀποφύγουμε ἔστω καί μιά ἐκ τοῦ προχείρου πολιτική ἀνάλυση ὥστε νά ξέρουμε σέ τελευταῖα ἀνάλυση μέ ποιόν εἴμαστε ἀλληλέγγυοι, ἐνάντια σέ ποιόν.

Γιατί λοιπόν τό φαινόμενο αὐτό νά παρατηρεῖται μέ τόση ὀξύτητα στές ἀναπτυγμένες βιομηχανικές χῶρες καί ἰδιαίτερα στή Δ. Γερμανία, ὅσον ἀφορᾶ τόν Εὐρωπαϊκό χῶρο; (Γιά τήν Ἰαπωνία οἱ συνθῆκες εἶναι διαφορετικές, ἔτσι προτιμώτερο νά περιοριστοῦμε στόν Εὐρωπαϊκό χῶρο καί ἰδιαίτερα στήν Δ. Γερμανία.)

Μιά σύντομη, στό μέτρο τοῦ δυνατοῦ, ἱστορική ἀναδρομή τῆς Δ. Γερμανίας μπορεῖ νά βοηθήση στήν κατανόηση τοῦ φαινομένου τοῦ ἀναρχισμοῦ σάν πολιτικοῦ ρεύματος καί τῆς τρομοκρατίας σάν πολιτικοῦ ὅπλου γιά τόν ἐξαναγκασμό σέ ὑποχώρηση τῆς ἀστικῆς τάξης.

Ἀπό τές ἀρχές τοῦ 20ου αἰῶνα, περίοδο πού χαραχτηρίζει τήν ἰμπεριαλιστική παρακμή τοῦ καπιταλισμοῦ, τήν ἀδυναμία τοῦ κεφαλαίου νά ἀντεπεξέλθη στές τρομερές ἐσωτερικές του ἀντιφάσεις (συσσώρευση τοῦ κεφαλαίου, ὁριακή πτῶσις τοῦ κέρδους) χωρίς νά παρασύρη τές μάζες τῶν μισθωτῶν σκλάβων τοῦ κεφαλαίου στά παγκόσμια ἰμπεριαλιστικά σφαγεῖα, τό Γερμανικό προλεταριάτο, εἶναι τό πιό ἰσχυρό, συγκεντρωποιημένο κι ὀργανωμένο προλεταριάτο τοῦ κόσμου, κάτω ἀπό τήν σημαία τῆς 2ης Διεθνοῦς . Ἡ ἱστορική χρεωκοπία τῆς Διεθνοῦς Σοσιαλδημοκρατίας μέ κύριο ἐκπρόσωπο τόν Κάουτσκυ, πού ἀντί στές ἀρχές τοῦ αἰῶνα νά ἐκμεταλλευτῆ τές ἐνδο-ἰμπεριαλιστικές ἀντιφάσεις ὁδηγεῖ τό Γερμανικό προλεταριάτο στήν σφαγή τοῦ 1ου Παγκ. ἰμπ. πολέμου, τασσόμενη μέ τό μέρος τῆς Γερμανικῆς ἰμπεριαλιστικῆς ἀστικῆς τάξης προβάλλοντας τά "Σοσιαλ-πατριώτικα" της συνθήματα καί ἐπαγγελλόμενη τά ἀγαθά τῆς ἀνάπτυξης τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων τά ὁποῖα θά ἀπολάμβανε τό Γερμανικό προλεταριάτο μετά τό τέλος τοῦ πολέμου. Ἡ ἱστορική χρεοκοπία τῆς 2ης Διεθνοῦς δείχνει καθαρά στούς ἀρχηγούς τῆς πρώτης νικηφόρας Σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης στόν κόσμο, στούς μπολσεβίκους καθοδηγητές τοῦ Ρωσσικοῦ προλεταριάτου τήν ἀνάγκη, γιά τήν δημιουργία τῆς 3ης Διεθνοῦς σάν καθοδηγητῆς τῆς ταξικῆς πάλης στό Πα-

γκόσμιο ἐπίπεδο. Παρ' ὅλες τές προσδοκίες τῆς Μπολσεβίτικης φρουρᾶς γιά τό ξέσπασμα τῆς Σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης καί στές ἄλλες χῶρες τῆς Εὐρώπης ἰδιαίτερα στήν 'Αγγλία καί Γερμανία, μόνο δρόμο γιά τήν βιωσιμότητα τῆς Ρωσσικῆς ἐπανάστασης, ἡ ὁποία δέν ἦταν παρά ἡ ἀπαρχή ("πρελούδιο", σύμφωνα μέ τόν ἴδιο τόν Λένιν) τῆς Παγκόσμιας Σοσιαλιστικῆς 'Επανάστασης, Ὕστερα ἀπό μιά πρώτη φάση ἀνάκαμψης καί ἐπαναστατικῆς ὄξυνσης τῆς ταξικῆς πάλης πού χαρακτηρίζει τήν περίοδο ἀμέσως μετά τόν 1ον Παγκ. πόλεμο τό Γερμανικό προλεταριᾶτο ἡττᾶται (1918-1925) χάνοντας καί τούς μεγάλους ἐπαναστάτες ἀρχηγούς του, Ρόζα Λούξεμπουργκ καί Κάρλ Λύμπνεχτ.

Τό Γερμανικό προλεταριᾶτο δέχεται ἔτσι τήν δεύτερη σοβαρή του ἧττα.

Στήν συνέχεια, μετά τόν θάνατο τοῦ Λένιν καί τόν γραφειοκρατικό ἐκφυλισμό τῆς 3ης Διεθνοῦς,τῆς ὁποίας ἐκφραστής εἶναι ὁ Στάλιν. Τό παγκόσμιο προλεταριᾶτο ὁδηγεῖται ἀπό ἧττα σέ ἧττα, παρατείνοντας τεχνιτά τόν χρόνο ζωῆς τοῦ καπιταλιστικοῦ συστήματος.

Μέ τές θεωρίες τῆς "εἰρηνικῆς συνύπαρξης" τῆς "σταδιακῆς ἐπανάστασης" καί τοῦ "σοσιαλισμοῦ σέ μιά μόνο χῶρα", τό παγκόσμιο προλεταριᾶτο περνᾶ ἀπό ὑποχώρηση σέ ὑποχώρηση κάνοντας τόν ἰμπεριαλιστικό ἀποκλεισμό τῆς Σοβ. Ἕνωσης, τοῦ πρώτου ἐργατικοῦ κράτους στόν κόσμο, μιά πραγματικότητα. Μιά ἀκόμη ὅμως ἧττα μέλλει νά ρίξει τό Γερμανικό προλεταριᾶτο στό βάραθρο τῆς ἧττας, τῆς ταξικῆς ἀπογοήτευσης καί ἀδιαφορίας.

'Η 3η Διεθνής κηρύττει τήν περίφημη θεωρία τοῦ "Σοσιαλφασισμοῦ" πού σπέρνει τή διαίρεση ἀνάμεσα στές γραμμές τῆς Γερμανικῆς ἐργατικῆς τάξης, ἀντί τήν ἑνότητα βάσει ἑνός συγκεκριμένου ταχτικοῦ προγράμματος πού νά ἑνοποιεῖ στήν πράξη καί παρά τή θέληση τῶν ἡγετῶν τῆς Σοσιαλδημοκρατίας, ἀπέναντι στην ἄνοδο τοῦ Γερμανικοῦ Φασισμοῦ. 'Η Σοσιαλδημοκρατία ἐξακολουθεῖ νά εἶναι γιά ὅλους τούς Μαρξιστές "τό προχωρημένο φυλάκιο τῆς ἀστικῆς τάξης στές γραμμές τῆς ἐργατικῆς τάξης." Αὐτό ὅμως τό ξέρει μόνο ἡ Μαρξιστική πρωτοπορεία κι ὄχι τά ἑκατομμύρια τῶν ἐργατῶν πού εἶναι ὀργανωμένα στές γραμμές τῆς Σοσιαλδημοκρατίας, καί πού πιστεύουν οἱ ἀρχηγοί τους ἀγωνίζονται πράγματι γιά τά συμφέροντα τῆς ἐργατιᾶς. Ἔτσι, στήν ἱστορική συγκυρία τῆς παγκόσμιας οἰκονομικῆς κρίσης τοῦ καπιταλισμοῦ τήν δεκαετία τοῦ '30-'40 κι ἐνῶ ἡ Γερμανική Σοσιαλδημοκρατία παρουσίαζε ἕνα κίνδυνο γιά τήν μεγαλο-αστική τάξη τῆς Γερμανίας, γιατί δέν μποροῦσε νά χειριστεῖ πιά τήν κοινωνική κρίση, τό Γερμανικό Κ.Κ. παρομοιάζει τή Σοσιαλδημοκρατία σάν "δίδυμο ἀδελφό τοῦ φασισμοῦ, κι ὄχι σάν ἀντίποδα του".

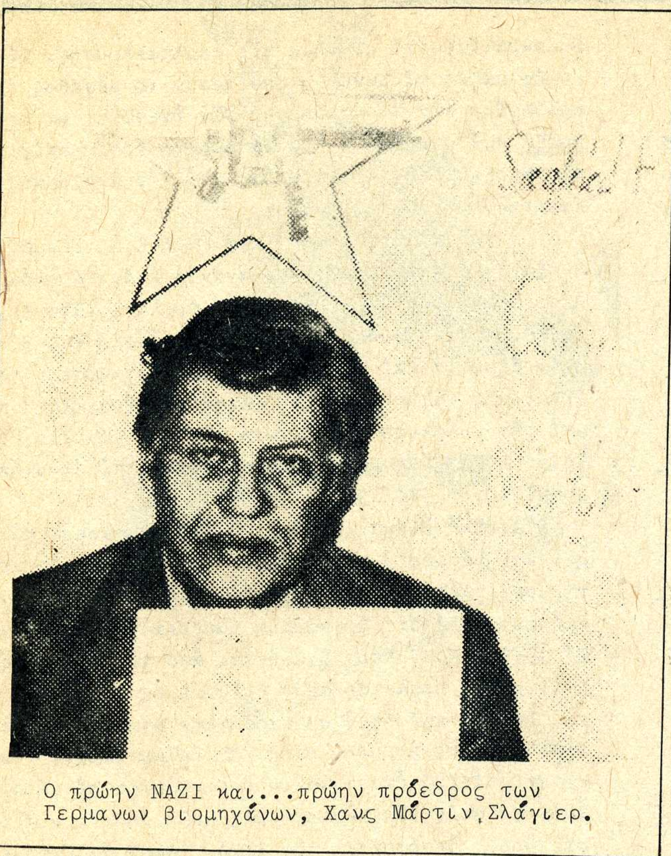
Σύμφωνα μέ τίς ἀποφάσεις τοῦ 3ου Συνεδρίου τῆς Κομιντέρν γιά τήν ἑνοποίηση τοῦ προλεταριᾶτου οἱ Κομμουνιστές ἔπρεπε νά προβάλουν ἕνα πρόγραμμα δράσης βάσει συγκεκριμένων τακτικῶν στόχων τόσο στήν κορφή (ἡγεσία) ὅσο καί στή βάση. Ἔτσι θά ἀποδειχτεῖ στήν πράξη ἡ ἀφοσίωση τῶν ἀρχηγῶν τῆς Σοσιαλδημοκρατίας στό σύστημα τῆς ἐκμετάλλευσης. Οἱ ἐργατικές μάζες θά συνειδητοποιήσουν τό μέγεθος τῆς προδοσίας τῶν Σοσιαλδημοκρατῶν ἡγετῶν τους στήν πράξη καί συνειδητά πιά θά προσχωρήσουν στίς γραμμές τῆς Μαρξιστικῆς πρωτοπορίας γιά τήν ἀνατροπή τοῦ Καπηταλιστικοῦ συστήματος.

'Αντίθετα ὁ Τάελμαν (Γ.Γ. τοῦ Κ.Κ. Γερμανίας) διεξάγει μιά ὑστερική προπαγάνδα ἐνάντια στόν "Σοσιαλφασισμό". Τό Γερμανικό προλεταριᾶτο διχασμένο, παρακολουθεῖ ἀνήμπορο τήν ἄνοδο τοῦ Χίτλερ στήν ἐξουσία καί τήν διάλυση τῶν ὀργανώσεων τῆς ἐργατικῆς τάξης (καί τῆς ἴδιας τῆς Σοσιαλδημοκρατίας) καί τήν φυλάκιση ἤ ἐξόντωση τῶν ἀρχηγῶν του. ('Ο ἴδιος ὁ Τά...μαν κλείστηκε σέ Χιτλερικό στρατόπεδο συγκέντρωσης τό 1933.)

'Αφοῦ ἡ Γερμανική ἀστική τάξη κατάφερε νά νικήσει καί νά δέσει χειροπόδαρα τούς Γερμανούς προλετάριους, μέσω τῶν Ναζί λακέδων της, τούς ὁδηγεῖ γιά δεύτερη φορά στό Παγκόσμιο ἰμπεριαλιστικό σφαγεῖο. Τό 1943 ἡ Κομιντέρν διαλύεται ἀπό τόν ἴδιο τόν Στάλιν. 'Ο προλεταριακός διεθνισμός χάνει τήν παλιά του ἔννοια πού ἦταν συμπαράσταση στούς ἀγωνιζόμενους προλετάριους κομμουνιστές τῶν ἄλλων χωρῶν. Γίνεται ἡ μετατροπή τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος σέ μέσο πίεσης ἐνάντια στίς ἰμπεριαλιστικές κυβερνήσεις γιά τήν χωρίς ὅρους ὑπεράσπιση τῆς ΕΣΣΔ. 'Αφοῦ ἀνοίχτηκε ὁ "ἐθνικός δρόμος πρός τόν Σοσιαλισμό" καί ἀφοῦ μοιράστηκε ὁ κόσμος σέ σφαῖρες ἐπιρροῆς στή Γιάλτα καλοῦνται οἱ κομμουνιστές τῶν ἀνεπτυγμένων χωρῶν νά συμμετάσχουν στές ἀστικές μεταπολεμικές κυβερνήσεις. 'Αποτέλεσμα; Οἱ ἀστοί χρησιμοποιοῦν κομμουνιστές ὑπουργούς ὅσο καιρό τούς εἶναι χρήσιμοι γιά νά ξεπεράσουν τήν τεράστια κοινωνικο-οικονομική κρίση τῆς μεταπολεμικῆς περιόδου γιά νά τούς πετάξουν στό τέλος ἔξω μέ τίς κλωτσιές. Ἔτσι Σταλινικοί καί Σοσιαλδημοκράτες πέρνοντας "ἄριστα" στό ἐνδειχτικό τους τῆς "ταξικῆς αὐτοσυγκράτησης καί συνεργασίας" βοηθοῦν γιά ἀκόμα μιά φορά τήν διεθνή καπιταλιστική τάξη νά ξεπεράσει τήν κρίση της στήν πλάτη τῆς ἐργατιᾶς.

'Η ἀπρόβλεπτη οἰκονομική ἀνάπτυξη τῆς 10ετίας τοῦ '50, ὁδηγεῖ τές ἀποπροσανατολισμένες κι ἀποκαρδιωμένες μάζες στήν ἀποχαύνωση τῆς μαζικῆς κατανάλωσης καί τῆς ἀπομάκρυνσης τῆς ἰδέας τῆς Σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης στές ἀνεπτυγμένες καπιταλιστικές χῶρες τουλάχιστον, περίοδο πού χαραχτηρίζεται ἀπό τόν "ψυχρό πόλεμο".

'Η σύντομη αὐτή ἱστορική αναδρομή ἄν καί ἴσως κουραστική γιά τόν ἀναγνώστη, εἶναι ἐν τούτοις ἀναγκαία στήν κατανόηση τῆς διαδικασίας τοῦ ἐκφυλισμοῦ καί τῆς ὑποχώρησης τῆς ἐπαναστατικῆς συνείδησης τῶν μαζῶν, ἀποτέλεσμα μιᾶς σειρᾶς ἱστορικῶν ἥττων τοῦ προλεταριάτου στό παγκόσμιο ἐπίπεδο στές ὁποῖες ἧττες ἡ προδοτική συμβολή τόσο τῆς Σοσιαλδημοκρατίας ὅσο καί τοῦ Σταλινισμοῦ συνέτειναν μέ τρόπον τραγικό στό νά ζῆ ἀκόμα σήμερα ὁ Καπιταλισμός καί νά ἐπιβάλει τόν παγκόσμιο ἰμπεριαλιστικό τρόπο κατανομῆς ἐργασίας.

Ὁ πρώην NAZI καὶ...πρώην πρόεδρος τῶν Γερμανῶν βιομηχάνων, Χανς Μάρτιν Σλάγιερ.

Μέσα ὅμως σ' αὐτή τήν ἄμπωτη τῆς ἐπανάστασης στό παγκόσμιο ἐπίπεδο βρίσκονται ρεύματα, στές χῶρες πού ὑπέστησαν τές πιό βαρειές ἧττες ἀπό τήν πλευρά τοῦ προλεταριάτου (ὅπως ἡ Δ. Γερμανία σήμερα) πού ἀναλαμβάνουν ἀπό μόνοι τους, κι' ἀπομονωμένοι ἀπο τές ζωντανές μᾶζες τόν ἀγῶνα ἐνάντια στόν ἰμπεριαλισμό. Ὁ ἀναρχισμός σάν ρεῦμα στηρίζεται σέ μιά <u>ὑπερ-ἐκτίμηση</u> τοῦ αὐθορμητισμοῦ τῶν μαζῶν (ὁ ὁποῖος αὐθορμητισμός καταλήγει σέ ἐπαναστατικές ἐξεγέρσεις). Μπροστά λοιπόν στήν ἀποχαύνωση καί στήν ἀνυπαρξία τοῦ αὐθορμητισμοῦ οἱ ἀναρχικοί, ὅπως ὁ Μπάαντερ καί ἡ ὁμάδα του, ἀναλαμβάνουν τόν ἔνοπλο ἀγώνα μόνοι τους, πιστεύοντας ὅτι ἔτσι μποροῦν νά ξυπνήσουν τήν ἐπαναστατική συνείδηση τῶν μαζῶν οἱ ὁποῖες ὅμως μᾶζες διαψεύδουν οἰκτρά αὐτή τήν ἀνάλυση, μέ τήν πλήρη ἀφοσίωση καί συμπαράσταση τους στόν Σοσιαλδημοκράτη καγκελλάριο Σμίτ. Χρησιμοποιῶντας τήν τρομοκρατία καί τήν ἀτομική βία γιά νά χτυπήσουν <u>προσωποποιημένα</u> τόν Γερμανικό ἰμπεριαλισμό εἴτε σκοτώνοντας τόν παλιό Ναζί Σλάγιερ πρόεδρο τῶν Γερμανικῶν ἀφεντικῶν, εἴτε ὁποιονδήποτε ἄλλο, ἀπομονώνονται θλιβερά ἀπό τές μᾶζες: Καί τό χειρώτερο οἱ Σοσιαλδημοκρᾶτες ὑπηρέτες τοῦ Γερμανικοῦ ἰμπεριαλισμοῦ κινητοποιοῦν τήν ἴδια τήν κοινή γνώμη καί τούς Γερμανούς ἐργᾶτες ἐνάντια σ' αὐτούς οἱ ὁποῖοι παρ' ὅλο τόν λαθεμένο τρόπο σκέψης τους εἶναι ἁγνοί ἀγωνιστές τῆς προλεταριακῆς ἐπανάστασης. Ἀπομονώνοντας τους ὅσο τό δυνατό περισσότερο, ὁ Σμίτ μπορεῖ νά ὀργανώνει "ὁμαδικές αὐτοκτονίες" στές φυλακές τῆς Στουτγάρδης, οἱ ὁποῖες δέν εἶναι τίποτ' ἄλλο ἀπό <u>νόμιμα ἐγκλήματα τοῦ κράτους</u>, μέ τήν προδοτική συμβολή τῆς Σοσιαλδημοκρατίας, ἡ ὁποία ἀνοίγει νέους ὁρίζοντες ἐξυπηρέτησης τοῦ κεφαλαίου. Τή στιγμή αὐτή ἡ Γερμανική ἀστυνομία κινητοποιεῖ στόν "ἀγῶνα ἐνάντια τῆς τρομοκρατίας" 100.000 ἀστυνομικούς γιά τήν ἐξάρθρωση τοῦ τρομοκρατικοῦ δικτύου καί καλεῖ ὅλες τές φρόνιμες ἀστικές κυβερνήσεις νά κάμουν τό ἴδιο. Πρώτη ἡ Γαλλία τρέχει νά δηλώση τήν ἔμπρακτη συμπαράστασή της στή Γερμανική ἀστική τάξη, κινητοποιῶντας τούς δικούς της ἀστυνομικούς.

Ἐνῶ οἱ Γερμανική ἀστυνομία "χτενίζει" κυριολεχτικά ὅλη τή χώρα, χωρίς νἄχη μέχρι στιγμῆς πετύχη τόν στόχο της (τήν σύλληψη 16 καταζητουμένων τῆς "Φράξιας Κόκκινος Στρατός" τοῦ Μπάαντερ, ἔχει ἐντούτοις πετύχει ἐκπληχτικά ἀποτελέσματα σ' ἄλλους τομεῖς: Ἔχουν σταματήσει οἱ κλοπές, οἱ ὁδικές παραβάσεις, ἀπελάθηκαν ἀρκετοί ξένοι ἐργάτες οἱ ὁποῖοι δούλευαν παράνομα, ἀνοίχτηκαν φάκελλοι γι' ἀρκετούς ἄγνωστους ἀγωνιστές ἐπαναστατικῶν ὀργανώσεων καί τό κυριώτερο, ὁ κοσμάκης συνηθίζει στήν ἰδέα τῆς ἀστυνόμευσης καί τῆς στενῆς παρακολούθησης χρήσιμο μελλοντικό μέτρο σέ μιά πιθανή ταξική ἀναμέτρηση.

Ἡ ἐθνική κηδεία τοῦ Χάν Μάρτιν Σλάγιερ γίνεται σύμβολο μιᾶς ὁλόκληρης πολιτικῆς. Ὅλες οἱ προσωπικότητες τῆς Δ. Γερμανικῆς κοινωνίας ἀπαίτησαν φόρο τιμῆς στόν παλιό **SS**, μέλος ἑνός συστήματος πού ἐπί χρόνια βασάνιζε τούς σοσιαλδημοκρᾶτες ἀγωνιστές ὑπεύθυνο γιά τήν ὑποδούλωση τῆς Τσεχοσλοβακικῆς οἰκονομίας πρός ὄφελος τοῦ 3ου Ράϊχ. Οἱ συνδικαλιστικοί ὑπεύθυνοι ἔσμιξαν τές φωνές τους σ' αὐτό τό κονσέρτο, καλῶντας σέ στάση ἐργασίας τούς ἐργάτες, λυπηρός φόρος τιμῆς τῶν ἐκμεταλλευομένων στόν ἀντιπρόσωπο τῶν ἐκμεταλλευτῶν τους.

Μέ τή νέα του αὐτή πράξη ὑποδούλωσης στό κεφάλειο, ὁ Γερμανός Σοσιαλδημοκράτης καγκελλάριος συνεχίζει μέ τρόπο πιό ἀναμφίσβητητο τήν πολιτική στήν ὑπηρεσία τοῦ Γερμανικοῦ ἰμπεριαλισμοῦ τήν ὁποία φέρει σέ πέρας νομιμόφρωνα ἀπό τόν καιρό πού εἶναι στήν ἐξουσία.

Ὅλη αὐτή ἡ "ἐθνική ἑνότητα" τῆς ἀντι-τρομοκρατικῆς ἐκστρατείας γύρω ἀπό τόν θάνατο τοῦ παλιοῦ **SS** καμουφλάρει τό βάθος τῆς κοινωνικῆς κατάστασης στήν Δ. Γερμανία σήμερα, καί παρ' ὅλους τούς ἐξορκισμούς καί τές μομφές ἡ Σοσιαλδημοκρατία εἶναι ὅπως εἴδαμε <u>συνυπεύθυνος</u> γιά τό κῦμα τῆς τρομοκρατίας. Ἡ ἴδια τό γέννησε μέσα στές ἀντιφάσεις της γιά νά τό καταδικάζει σήμερα καί νά ἀνοίγει τές βρύσες τῶν δακρύων της. Ὁ Σταλινισμός συνυπεύθυνος κι αὐτός, γιατί παράτεινε τή ζωή τῆς ἴδιας τῆς Σοσιαλδημοκρατίας, σμίγει κι' αὐτός τή φωνή του στή χορωδία τῆς καταδίκης τῆς τρομοκρατίας.

Αὐτό ποῦ στήν πραγματικότητα θέλει νά "θάψη" ὁ Σμίτ, εἶναι τό τεράστιο κίνημα διαμαρτυρίας ἐνάντια στήν πυρηνική τοῦ πολιτική πού ἐκφράστηκε ἀκόμη τελευταῖα στό Κάλκας καί πού ἀντιπροσωπεύει τό πιό δυνατό κίνημα ἀντιπολίτευσης ἀπό τόν καιρό

τῶν ἄγριων ἀπεργιῶν τοῦ 1969, καί τές φοιτητικές κινητοποιήσεις. Αὐτό πού θέλει νά θάψη ὁ Σμίτ εἶναι τό ἑκατομμύριο τῶν ἀνέργων τό ὁποῖο βαδίνει σάν ἀπειλή στήν κοινωνική σκηνή: Αὐτό πού θέλει νά θάψη ὁ Σμίτ, εἶναι ἡ ἀπαρχή τῆς συνδικαλιστικῆς ἀντιπαράθεσης πού παρουσιάστηκε στό τελευταῖο συνέδριο τῆς I.G.Metall πού ζητοῦσε τές 35 ὧρες.

Εἶναι στό ὄνομα αὐτῶν τῶν ἀγώνων καί αὐτῆς τῆς ἀντιπολίτευσης πού καταδικάζουμε τήν ὑστερική ἐκστρατεία τῆς Δυτικό-Γερμανικῆς κυβέρνησης πού διευκολύνονται ἀπό τές "ἐνέργειες" τῆς Γερμανικῆς 'Ομοσπόνδου Δημ. Ξέρουμε ὅτι ὁ θάνατος τοῦ Σλάγιερ δέν προχώρησε οὔτε κατά ἕνα χιλιοστό τόν ἀγῶνα ἐνάντια στό σύστημα πού ἀντιπροσώπευε. Καταδικάζουμε ὅμως τόν κροκοδείλιο ἀνθρωπισμό τῶν ἀφεντικῶν αὐτοῦ τοῦ κόσμου καί τῶν λακέδων τους, αὐτός ὁ "ἀνθρωπισμός" πού δέν ἐκδηλώνεται παρά μόνο ὅταν ἀφορᾶ ἕνα ἀπ' αὐτούς ἤ ὅταν ἀπειλεῖται τό σύστημα.

Αὐτοί πού κλαῖνε σήμερα τόν παλιό SS Σλάγιερ ὕψωσαν μήπως τήν φωνή τους ὅταν ἡ "Διεθνής 'Αμνηστία" (AMNESTY INTERNATIONAL) ἀποκάλυψε ὅτι 100.000 πολιτικοί κρατούμενοι περιμένουν ἐδῶ καί 10 χρόνια νά δικαστοῦν στήν 'Ινδονησία κι' ὅτι πολλοί ἀπ' αὐτούς ἔχουν πεθάνει; 'Ο ἴδιος ὁ Σμίτ ἐνοχλήθηκε μήπως ἀπό τά συγχαρητήρια τοῦ Βιντέλα γιά τήν ἐπιχείρηση τοῦ Μογκαντίσου, ὅταν αὐτός ὁ ἴδιος ὁ Βιντέλα φυλακίζει καί σκοτώνει καθημερινά τούς Σοσιαλιστές καί τούς 'Αργεντινούς ἐπαναστάτες;

Αὐτή ἡ θλιβερή ὑποκρισία, αὐτός ὁ μονόπλευρος ἀνθρωπισμός μένουν "οὐδέτεροι" μπροστά στήν ἐπικαιρότητα πού ἔρχεται νά μᾶς θυμίση τήν πραγματικότητα. Τή στιγμή ποῦ ὅλες οἱ κυβερνήσεις καί πρῶτος-πρῶτος ὁ Ζισκάρ,δηλώνουν συμπαράσταση στόν "ἀντιτρομοκρατικό" ἀγώνα, 120 ἐργάτες τῆς βιομηχανίας ζάχαρης τῆς Γκουαγιαγκίλ στόν 'Ισημερινό, δολοφονοῦνται ἀπό τήν ἀστυνομία. Τό ἔγκλημά τους; Ζητοῦσαν σύμφωνα μέ τό συμβόλαιο τους, μιά ἐπανεκτίμηση τῶν μισθῶν τους σέ σχέση μέ τήν αὔξηση τῆς τιμῆς τῆς ζάχαρης. Δολοφονήθηκαν ἐν ψυχρῷ καί τά πτώματά τους ρίχτηκαν στά καζάνια τοῦ ἐργοστασίου. 120 ἐργάτες σκοτωμένοι, γιά νά μπορέσουν οἱ βαρῶνοι τῆς ζάχαρης νά διατηρήσουν τά κέρδη τους. Τήν ἴδια στιγμή ὁ εἰδικός ἀπεσταλμένος τοῦ Ζισκάρ. ὁ διαβόητος πρώην ὑπ. ἐσωτερικῶν "πρίγκηπας" Πονιατόφσκι, ἐπισκέπτεται τές πιό αἱματοβαμμένες στρατιωτικές δικτατορίες τῆς Ν. 'Αφρικῆς (Βραζιλία, 'Αργεντινή)γιά ἀνάπτυξη τῶν ἐμπορικῶν καί διπλωματικῶν σχέσεων.

Τήν ἴδια στιγμή στήν "εἰρηνική" "οὐδέτερη" γαλήνια 'Ελβετία, λάμβανε χώραν ἕνα συμπόσιο ὀργανωμένο ἀπό τό " European Management Forum " γιά τήν συνεργασία μεταξύ Εὐρώπης, Β. 'Αμερικῆς καί Ν. 'Αμερικῆς, στό ὁποῖο συμπόσιο λάμβαναν μέρος οἱ ὑπουργοί οἰκονομικῶν ἀπό τήν Χιλή, τήν Βραζιλία, τήν 'Αργεντινή, καθώς καί οἱ πιό μεγάλες Εὐρωπαϊκές τράπεζες. Τό συμπόσιο αὐτό τῶν "ἀνθρωπιστῶν" Εὐρωπαϊκῶν τραπεζῶν μέ τούς ἀντιπροσώπους τῶν αἱματοβαμμένων διχτατοριῶν τῆς Ν. 'Αμερικῆς ἦταν κάτω ἀπό τήν αἰγίδα τῆς Διεθνοῦς τράπεζας, τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Ο.Η.Ε. γιά τή Ν. 'Αμερική, καί τήν ἐπιτροπή Εὐρωπαϊκῶν κοινοτήτων. Τήν ἴδια στιγμή ἡ Γαλλία καί ἡ 'Αγγλία διστάζουν μπροστά στήν ἐπιβολή τοῦ ἐμπάργκο στούς ρατσιστές τῆς Ν. 'Αφρικῆς, οἱ πρῶτοι γιά νά μή χάσουν μιά σημαντική ἀγορά ὅπλων , οἱ δεύτεροι ἐπειδή ἀνησυχοῦν γιά τό μέλλον τῶν ἐπενδύσεων τους στή χώρα τοῦ Φόρστερ. Καί οἱ ἀγωνιστές ἀντι-ρατσιστές γεμίζουν τές ρατσιστικές φυλακές.

'Ακούσατε μήπως τούς φίλους τοῦ Σλάγιερ νά ὑψώσουν τή φωνή τους ἐνάντια σ' αὐτή τήν τρομοκρατία; Τήν τρομοκρατία πού ἐπιβάλλει διεθνῶς ὁ ἴδιος ὁ καπιταλισμός; "Οχι φυσικά, γιατί ἔτσι ἐδραιώνουν τήν ἐξουσία τους. Δέν εἶναι παρά μιά ἐπιχείρηση γιά τήν διατήρηση τῆς τάξης. Τῆς δικῆς τους τάξης. Καί τί μπορεῖ νά ζυγίζουν γιά τήν διεθνή ἀστική τάξη 120 ἐργάτες τοῦ 'Ισημερινοῦ, σφαγμένοι καί θαμμένοι σέ κοινό τάφο; ἤ τα ἑκατομμύρια τῶν καταπιεζόμενων μαζῶν τῆς Ν. 'Αφρικῆς καί τῆς Ν. 'Αμερικῆς. "Οχι καί πολύ. Γιά μᾶς ὅμως πάρα πολύ. "Οχι, ὁ 'Αντρέας Μπάαντερ καί οἱ σύντροφοί του δέν αὐτοχτόνησαν! Δολοφονήθηκαν ἐν ψυχρῷ στά κελλιά τους ἀπό τούς Γερμανούς ἰμπεριαλιστές. Συνένοχος ἡ Σοσιαλδημοκρατία, πού μέ τό ἔγκλημα αὐτό ὀξύνει τές συνθῆκες τῆς ἀποχαύνωσης καί τῆς ἀλλοτρίωσης τῶν Γερμανῶν ἐργαζομένων.

'Η τέταρτη σύντροφος τοῦ Μπάαντερ, "Ιρμγκαρτ Μόλλερ, ἡ ὁποία γλύτωσε ἀπό τήν "αὐτοκτονία", διέψευσε ἐπίσημα τήν ἐκδοχή τῆς "αὐτοκτονίας" της μέ μαχαῖρι,ἀμέσως μετά μεταφέρθηκε σέ στρατιωτικό νοσοκομεῖο ......

Παρ' ὅλο πού διαφωνοῦμε μέ τές μεθόδου πού χρησιμοποιά ἡ "Φράξια Κόκκινος Στρατός" ὁ Μπάαντερ κι' οἱ σύντροφοί του εἶναι ἁγνοί ἀγωνιστές πού ἀφιέρωσαν τή ζωή τους στό ἱστορικό καθῆκον τοῦ προλεταριάτου: τήν ἀνατροπή τοῦ καπιταλισμοῦ, σάν σύστημα ἐκμετάλλευσης τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τόν ἄνθρωπο.

Παρ' ὅλο πού εἴμαστε ἀντίθετοι σ' αὐτές τές μεθόδους τρόμου καί τοῦ ἀτομικοῦ σαμποτάζ πού δέν ἐξυπηρετοῦν τούς ἄμεσους σκοπούς τῆς πάλης τοῦ ἐμφυλίου πολέμου, καί καταδικάζουμε τούς ἐλεύθερους σκοπευτές ἔξω ἀπό τήν ἡγεσία τοῦ ἐπαναστατικοῦ προλεταριάτου, ἀναγνωρίζουμε τόν Μπάαντερ καί τούς συντρόφους του σάν τούς πιό θαρραλέους ἀγωνιστές ἐνάντια στήν καπιταλιστική κοινωνία. Οἱ μέθοδοι τοῦ Μπάαντερ δέν ἀντιστοιχοῦσαν μέ τόν σκοπό του. 'Η λευκή τρομοκρατία τοῦ κεφαλαίου δέν μπορεῖ νά θρυμματισθῆ παρά μόνο ἀπό τό ξεσήκωμα τῶν ἐργαζομένων μαζων, μόνο ἔτσι μπορεῖ νά νικήση τό προλεταριάτο. "Ομως, αὐτές οἱ πράξεις του ὑπαγορεύονταν ἀπό τήν ἀγάπη του γιά τό προλεταριάτο, ἀπό τό μίσος του ἐνάντια στούς ἀστούς.

Πιστεύουμε πώς θά ἔρθει ἡ μέρα πού οἱ Γερμανοί ἐργάτες θά ἀποτίσουν φόρο τιμῆς στόν Μπάαντερ καί θά ἀγωνιστοῦν γιά τούς ἴδιους τούς στόχους μέ τήν μέθοδο καί ταχτική πού δίδαξαν ἡ Ρόζα Λούξεμπουργκ, ὁ Κάρλ Λίμπνεχτ, ὁ Μάξ Χέλζ καί τόσοι ἄλλοι ἡγέτες τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος.

Ο Αντρέα Μπάαντερ το 1961.

φειδια σωτηριαδη

ΑΤΟΜΙΚΗ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ

Οι τελευταίες ενέργειες της ομάδας "Μπάαντερ-Μάϊνχοφ" - η απαγωγή του Ναζι μεγαλοβιομήχανου Σλάγιερ και η αεροπειρατία - καί η στυγνή δολοφονία των 3 ηγετών της ομάδας, απο το φασιστικό καθεστώς της Γερμανίας, έφεραν ξανά στο προσκήνιο το θέμα της ατομικης τρομοκρατίας. Δηλαδη την ταχτικη της ατομικης τρομοκρατίας σαν μέσο για την κοινωνικη αλλαγη.

Ο ηρωϊσμος και η αφοσίωση των αγωνιστων της "Μπάαντερ-Μάϊνχοφ" και η απροκάλυπτη επίθεση του Γερμανικου κράτους, βγήκαν στην επικαιρότητα. Δημιούργησαν στην πλατεια μάζα, συναισθήματα συμπάθειας για την ομάδα καί αγανάχτησης για την αντίδραση της κυβέρνησης Σμιτ.

Αρκετοι μάλιστα σύντροφοι, προχώρησαν να δικαιολογήσουν και να θεωρητικοποιήσουν την ταχτικη της ατομικης βίας. Ειναι γνωστο πως στη Γερμανία σήμερα ο καταπιεστικος μηχανισμος του κράτους μεγαλώνει, η κρατικη βία κυριαρχει, ενω το εργατικό κίνημα είναι μπλοκαρισμένο. Με βάση αυτα, μερικοι θεωρουν την ταχτικη της ατομικης βίας, σαν τη σωστη μορφη πάλης ενάντια στον καπιταλισμο.

Η ταχτικη της ατομικης βίας, είναι υποκατάστατο της οργανωμένης επαναστατικης βίας της εργατικης τάξης και των συμμάχων-της. Ομως κάτι τέτοιο, έρχεται σε αντίθεση με τον επαναστατικό μαρξισμό, που διδάσκει πως η κοινωνικη αλλαγή, είναι αποτέλεσμα της ενεργητικης συμμετοχης - δράσης της ίδιας της μάζας, κι όχι προϊόν της επέμβασης μερικων συνειδητοποιημένων χρησιμοποιώντας λίγη νιτρογλυκερίνη.

Πρέπει όμως να ξεκαθαριστει πως η αντίθεση-μας στην ταχτικη της ατομικης βίας, σε καμμια περίπτωση δεν δικαιολογει ή εξισώνει την βία της αστικης τάξης. "Δεν έχουν κανένα δικαίωμα οι αστοι πολιτικοι να ξεχύνουν τα ποτάμια της ηθικης-τους αγανάχτησης ενάντια σε κάθε πράξη βίαιης άρνησης του αστικου καθεστώτος, όταν ολόκληρος ο κρατικος τους μηχανισμος, με τους νόμους-του, την αστυνομία καί τό στρατο, δεν είναι παρα μηχανισμος καπιταλιστικης τρομοκρατίας". (Λ. Τρότσκι).

ΜΙΑ ΤΑΣΗ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

Η αποτελεσματικότητα της ατομικης βίας σαν μέθοδος για να επιφέρουμε κοινωνικη αλλαγη του συστήματος, αποτέλεσε θέμα οξυμένων συζητήσεων στο Ρώσικο επαναστατικό κίνημα, στες αρχες του αιώνα μας.

Οι Ρώσσοι μαρξιστες κήρυξαν άγρια πολεμικη ενάντια στες δυνατες τότε, τρομοκρατικες οργανώσεις, Ναρόντναγια Βόλια (Λαϊκη θέληση) και τους Σοσιαλ-επαναστάτες. Απέναντι στες ατομικες δολοφονίες μερικων επισήμων του κράτους που ήταν μισητοι στο λαό, οι μαρξιστες πρόβαλαν την ανάγκη να οργανώσουν οι μάζες των Ρώσων εργατων κι αγροτων ενάντια στο Τσαρισμο.

Τα τελευταία χρόνια, σαν απάντηση στες βιαιότητες και αγριότητες του καπηταλισμου, αυξήθηκε ο αριθμος των απαγωγων, εκτελέσεων, των σαμποταριστικων ενεργειων και γενικα της ατομικης βίας απο διάφορες ομάδες. Οι Τουπαμάρος στην Ουραγουάη, το ERP στην Αργεντινη, ο IRA στην Ιρλανδία, ο Παλαιστινέζικος "Μαύρος Σεπτέμβρης", ο Συμβιωτικος Απελευθερωτικος Στρατος στην Αμερικη κ.ά.

Η αντίθεση όμως των μαρξιστων στην ατομικη τρομοκρατία δεν πηγάζει απο καμμια ηθικη αποστροφη στη βία ή απο την "ανθρωπιστικη" αντίληψη των φιλειρηνιστων, ούτε κι απο τες ρεφορμιστικες αυταπάτες για την δυνατότητα μιας ειρηνικης κοινωνικης επανάστασης. Πηγάζει απο τη θέση πως μόνο η οργανωμένη επαναστατικη βία της εργατικης τάξης μπορει νά φέρει την κοινωνικη αλλαγή.

Η δολοφονία ενος μεγαλοβιομήχανου ή ενος δικαστη, η απόπειρα δολοφονίας κάποιου υπουργου της κυβέρνησης είναι τρομοκρατικες ενέργειες. Κατά πόσο όμως μια τρομοκρατική ενέργεια, ακόμα κι αν έχει "επιτυχία", ρίχνει την άρχουσα τάξη σε σύγχιση, εξαρτάται απο τες συγκεκριμένες πολιτικες περιστάσεις. Σε οποιαδήποτε περίπτωση η σύγχιση αυτη δεν μπορει να διαρκέσει πολύ. Το καπιταλιστικό κράτος (και το καπιταλιστικό σύστημα) δεν στηρίζεται στους υπουργούς, τους ιδιοκτήτες εργοστασίων ή στους κάθε λογης υπαλλήλους και δεν μπορει να πέσει μαζι με αυτούς.

Η τάξη που υπηρετουν βρίσκει πάντα αντικαταστάτες. Ετσι ο μηχανισμος παραμένει άθικτος και συνεχίζει τη λειτουργία-του. Τον διευθυντη του εργοστασίου θα διαδεχθη άλλος, τό ίδιο και για τον υπουργό ή τον δικαστη. Τέτοιες ενέργειες είναι απόλυτα αβλαβείς για το κοινωνικο σύστημα, που γίνεται ολοένα καταπιεστικό.

Πολλοι παρουσιάζουν την ατομικη τρομοκρατία σαν επαναστατικη βία. Η ατομικη βία στηρίζεται στην ατομικη πρωτοβουλία "λίγων εκλεκτων", δεν υποτάσσεται σε στρατηγικούς στόχους, δεν μπαίνει μέσα σ' ένα συνολικο σχεδιο για την κατάληψη της εξουσίας και δεν νοιάζεται αν την κατανοήσουν οι μάζες.

Η ατομικη βία είναι ένας καταδικασμένος τρόπος δράσης γιατί περιφρονει σε τελική ανάλυση τον ταξικό αγώνα κι αντικαθιστά την ανεξάρτητη ταξική και πολιτικη δραστηριότητα των εργατων με την μονομαχία μιας ομάδας ατρόμητων, ενάντια στα όργανα και τα μέσα της κρατικης εξουσίας.

Μια απεργία, μια διαδήλωση μια κατάληψη εργοστασίου θεωρείται απο τους αστούς πάλι σάν μια "τρομοκρατικη" ενέργεια. Μόνο οι εργάτες όμως μπορουν νά κάμουν μια απεργία. Η κοινωνική σημασία αυτων των ενεργειων οσο περιορισμένες κι αν ειναι, είναι μεγάλη. Γιατί για να γίνει κάτι τέτοιο (απεργία, κατάληψη κ.λ.π.) χρειάζεται μια οργανωμένη καί συνειδητοποιημένη εργατική τάξη. Χρειάζεται προεργασία κι αγώνας για την κινητοποίηση της μάζας. Αντίθετα όμως για την δολοφονία κάποιου επίσημου δεν χρειάζεται να υπάρχει πίσω-μας καμμια οργανωμένη μάζα ούτε και χρειάζεται καμμια προεργασία. Τό μόνο που χρειάζεται είναι εκρηκτικες ύλες ή ένα πιστόλι.

Αυτο το ρόλο τελικά παίζει η ατομική βία. Μειώνει το ρόλο των μαζων στη δικη-τους συνείδηση και τον συμβιβάζει με την αδυναμία της μάζας. Στρέφει τά μάτια και τις ελπίδες της μάζας στον "μεγάλο εκδικητή" και "απελευθερωτή" που κάποιά μέρα θάρθη να εκπληρώσει την αποστολή-του.

Η ατομικη βία αποπροσανατολίζει και προκαλει σύγχυση στην εργατική τάξη. Αν είναι αρκετο να οπλίσουμε κάποιον για να πετύχουμε το σκοπο-μας, ποιά είναι η έννοια του ταξικού αγώνα; Τι χρειάζεται μια επαναστατική εργατική οργάνωση; Αν μπορούμε να τρομοκρατήσουμε την άρχουσα τάξη με μια βόμβά, τι χρειάζεται το επαναστατικό κόμμα; Τι χρειάζονται οι συγκεντρώσεις, η προπαγάνδα στη μάζα;

Οι Γερμανοι εργάτες στην πλειοψηφεία-τους μπορει να έννοιωσαν ανακούφιση και ηθικη ικανοποίηση με το καθάρισμα του Σλάγιερ. Αυτο που είναι σίγουρο όμως, είναι πως δεν είδαν το δικό-τους ρόλο που πρέπει να παίξουν για το καθάρισμα όλων των Σλάγιερ και το ρίξιμο του κράτους των υπόλοιπων μεγαλοβιομήχανων.

Η ατομική βία δεν συντελει στο ανέβασμα της συνείδησης των μαζων, όσο κι αν είναι μια τρομοκρατική ενέργια θεαματική και ηρωϊκή. Δεν υποβοηθεί στήν ενεργητικότητα-τους και τή συμμετοχή-τους στον πολιτικο στίβο. Απεναντίας τονώνει την παθητικότητα-τους και μεγαλώνει το χάσμα ανάμεσα στην πρωτοπορεία και τις μάζες.

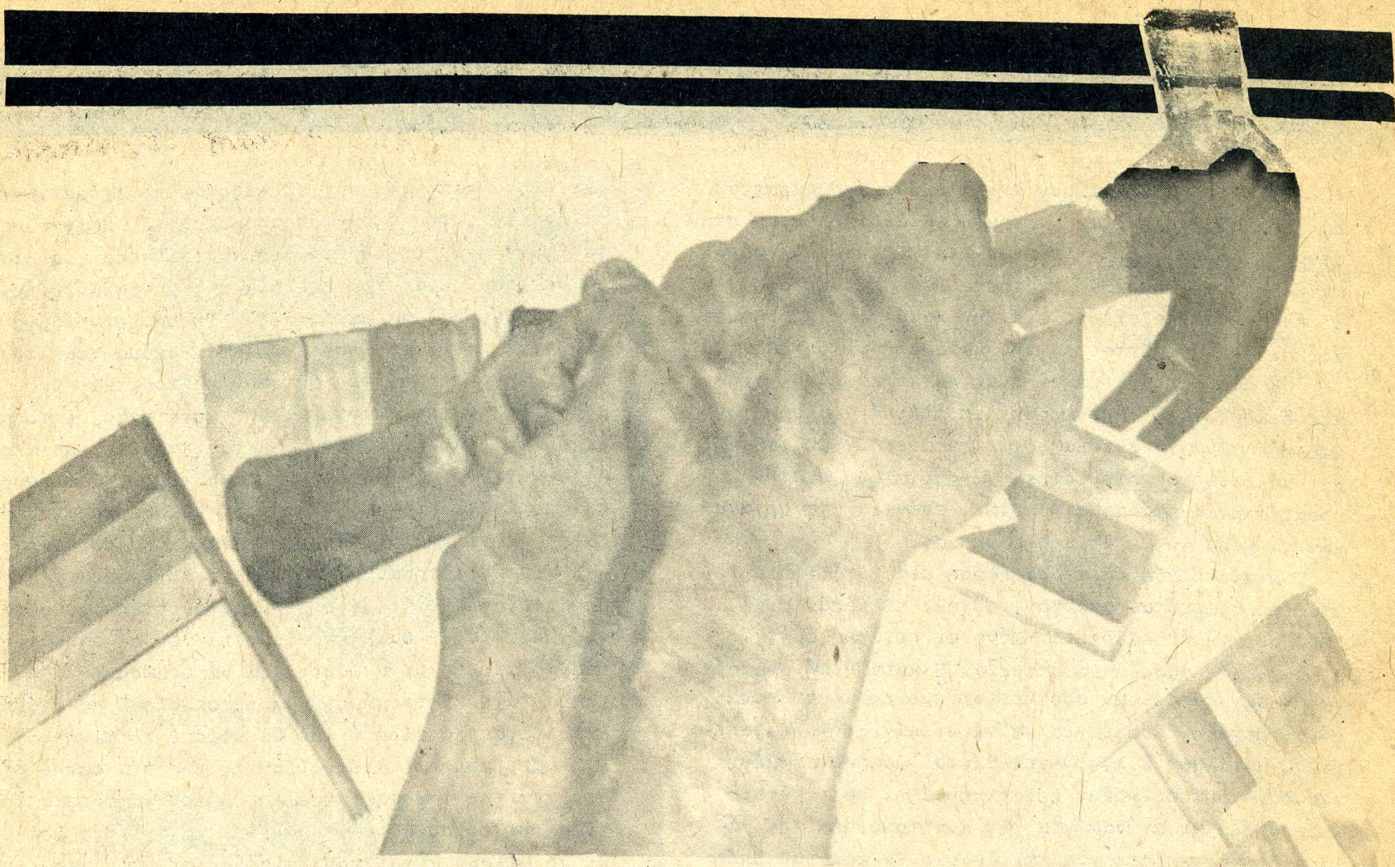
Οι τρομοκρατικές ενέργειες επιταχύνουν το ρυθμό με τον οποίο το κράτος επεκτείνει και μεγαλώνει τον καταπιεστικό-του μηχανισμό, με την δικαιολογία της "πάταξης της βίας". Αυτο δεν σημαίνει πως ο καπιταλισμος χρειάζεται προσχήματα για να εντείνει την δική-του τρομοκρατία. Η άρχουσα τάξη όσο πιο απηλούμενη αισθάνεται τόσο πιο βίαια θα υπερασπίζεται την εξουσία-της με βασανιστήρια, δολοφονίες και βαρβαρότητες. Στη σημερινή όμως φάση του κινήματος που βρίσκεται ακόμα χαμηλά, της ισχυροποίησης του αστικου κράτους και της αποσύνθεσης της επαναστατικης αριστερας, οι τρομοκρατικες ενέργειες, είναι καταδικασμένες σε αποτυχία και σφίγγουν τον κλοιό γύρω απο τους υπόλοιπους επαναστάτες. Κι αυτο γιατι, οι νομοθεσίες που πέρασε η κυβέρνηση Σμίτ για "πάταξη της τρομοκρατίας" και που υιοθέτησαν και οι άλλες άρχουσες τάξεις δεν περιορίζονται μόνο στούς αγωνιστές της ομάδας του Μπάαντερ. Θα επεκταθοΰν παντου σ' όλες τες επαναστατικές οργανώσεις για νά φιμώσουν κάθε επαναστάτη αγωνιστή που θα προσπαθήσει να επέμβη στον εργατικο χώρο ή που θα υψώσει τη φωνή-του.

Μερικοι πάλι ισχυρίζονται πως η ατομική βία δεν αναιρει την ταξικη πάλη, ούτε υποκαθιστα τον αγώνα στο εργοστάσιο - το χώρο παραγωγης. Οσο όμως κι αν θέλουν αυτοι που επιδίδονται στην ατομικη βία να συνδεθούν με το μαζικο κίνημα και τον ταξικο αγώνα, είναι αδύνατο να το κάνουν. Η ανάγκη της απόλυτης μυστικότητας και της παράνομης δουλειας, λόγω της δίωξης-τους, τους αναγκάζει να εγκαταλείψουν οποιαδήποτε προπαγανδιστικη, οργανωτικη δουλεια μέσα στην εργατικη τάξη. Με την πρώτη βόμβα, περνούν στην παρανομία. Με την πρώτη σύλληψη. χρειάζεται μια δεύτερη βόμβα ή μια δολοφονία, για την απελευθέρωση του συντρόφου. Ετσι αναγκαστικά μπαίνουν σε μια άνιση αναμέτρηση με το κράτος, ενω η μάζα παραμένει ο θεατης που κάποτε θα χειροκροτα και κάποτε θα γιουχαΐζει.

Σ' αυτη τη μονομαχία μακροπρόθεσμα βγαίνει νικητης το κράτος έστω με μερικές απώλειες. Αυτό απόδειξε η ιστορία τουλάχιστον. Αυτό συνέβηκε με τους Τουπαμάρους. Θά πρέπει να ξεχωρίσουμε πολύ καθαρά την ένοπλη πάλη και την επαναστατική βία της οργανωμένης μάζας απο την ατομικη βία.

"Αν είμαστε αντίθετοι προς τις τρομοκρατικες πράξεις, αυτογίνεται επειδή η ατομικη εκδίκηση δεν μας ικανοποιει. Ο λογαριασμος που έχουμε να ξοφλήσουμε με το καπιταλιστικό σύστημα ειναι πολύ μεγάλος για να ξοφληθεί απο κάποιο υπάλληλο που λέγεται υπουργός. Νά μάθουμε νά βλέπουμε όλα τα εγκλήματα ενάντια στην ανθρωπότητα, όλες τες προσβολες και ταπεινώσεις στις οποίες υποβάλλεται το ανθρώπινο σώμα και πνεύμα, κάθε ανθρώπινη χυδαιότητα και προστυχια, σαν τις τερατώδικες εκφύσεις και εκφράσεις του υπάρχοντος κοινωνικου συστήματος για να μπορέσουμε να κατευθύνουμε όλες τις ενέργειες-μας σ' ένα ομαδικο αγώνα ενάντια σ' αυτο το σύστημα.

Αυτη είναι η κατεύθυνση στην οποία η φλογερή επιθυμία για εκδίκηση να βρει την ανώτατη ηθικη της ικανοποίηση" . (Λ.Τρότσκυ).

ΣΟΦΟΚΛΗ ΡΟΥΣΟΥ

ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ V/S ΔΙΕΘΝΙΣΜΟΣ μερος α'

Το πρόβλημα του εθνικισμου ήταν απο τα πιο κεντρικα του επαναστατικου κινήματος της εργατικης τάξης. Η σημασία του εθνικισμου σαν εμπόδιο στον αγώνα του προλεταριάτου για απελευθέρωση είχε αναγνωριστει απο πολυ παλια. Ο διεθνισμος έγινε αποδεκτος σαν αντίβαρο του εθνικισμου. Θεωρητικα όλες οι τάσεις της αριστερας έχουν σαν κοινη θέση τον διεθνισμο. Οτι δηλαδη η εργατικη τάξη δεν έχει πατρίδα και ότι τα συμφέροντα των εργατων ανεξάρτητα απο το που ζουν ποια γλώσσα μιλουν και σε ποιο θεο πιστεύουν είναι τα ίδια. Η αρχη αυτη είχε ξεκαθαριστει απο το θεμελίωμα του επιστημονικου σοσιαλισμου. Στο Κομμουνιστικο μανιφέστο γίνεται αρκετα καθαρό.

"Οι εργάτες δεν έχουν πατρίδα. Δεν μπορούμε να τους πάρουμε κάτι που δεν έχουν. Εφόσον το προλεταριάτο πρέπει πρώτα απ' όλα να πάρει την πολιτικη εξουσία, πρέπει να αναρριχηθει να γίνει η ηγέτιδα τάξη του έθνους να γίνει η ίδια το έθνος, είναι μέχρι σ' αυτό το σημείο εθνικη αλλά όχι με την αστικη σημασία της λέξης ... Ενιαία δράση (των εργατων) των κύριων πολιτισμένων κρατων τουλάχιστον, είναι απο τις πρώτες προϋποθέσεις για την απελευθέρωση του προλεταριάτου." (1)

Η μετέπειτα ιστορία του εργατικού κινήματος έχει να δείξει αρκετες υπαναχωρήσεις απο αυτη την βασικη αρχη. Αν και παρα πολύ ενδιαφέρουσες τόσο οι ίδιες οι θέσεις που εκφράστηκαν απο τους αρνητες του διεθνισμου όσο και οι διαμάχες με τους διεθνιστες δεν θα βοηθούσε στους σκοπους του άρθρου να τους γράψουμε.

Στο πρώτο μέρος του άρθρου θα ασχοληθούμε με την γέννηση του εθνικισμου και την σχέση-του με το εργατικο κίνημα. Στο δεύτερο μέρος που θα δημοσιευτει στο επόμενο δελτίο θα ασχοληθούμε με τον εθνικισμο στην Κύπρο και την διεθνιστικη θέση.

ΑΣΤΙΚΗ ΤΑΞΗ ΚΑΙ ΕΘΝΟΣ

Το έθνος και ο εθνικισμος έχει τις ρίζες-του στην περίοδο της ανόδου της αστικης τάξης στην εξουσία. Ηταν τότε μια απο τις βασικες προϋποθέσεις για την ανάπτυξη του καπιταλισμου.

Πολλοι, ιδιαίτερα αστοι φιλόσοφοι αφαιρουν απο τον εθνικισμο της αστικης τάξης την οικονομικη βάση παρουσιάζοντας-το σαν ιδανικο. Αν αντιμετωπίσουμε τον εθνικισμο σαν αξία απο μόνη-της δηλαδη δίχως την οικονομικη-του βάση - κινδυνεύουμε να περιπέσουμε σε ιδεαλισμο και να μην εκτιμήσουμε σωστα τον ιστορικο ρόλο του εθνικισμου.

Κάθε ανερχόμενη τάξη στην πάλη για εξουσία ενάντια στην άρχουσα τάξη προβάλλει τη δικη-της

ιδεολογία, πρόγραμμα και αιτήματα. Ολα όμως έχουν σαν σκοπο να επιβάλουν - ή αποτελούν αντανάκλαση - τα συμφέροντα και το σύστημα παραγωγης αυτης της τάξης.

Η αστικη επανάσταση είχε σαν σκοπο την κατάληψη της εξουσίας απο την αστικη τάξη καθως και να επιβάλει τα συμφέροντα και το οικονομικο-της σύστημα - το κεφαλαιοκρατικο. Η ιδεολογία, το πρόγραμμα και τα αιτήματα της αστικης επανάστασης ήταν υποταγμένα στα συμφέροντα της αστικης τάξης που ήταν βασικοι παράγοντες για το θεμελίωμα του καπιταλιστικου συστήματος.

Η τόσο ξακουστη ελευθερία της Γαλλικης επανάστασης δεν ήταν τίποτε άλλο παρα απελευθέρωση των δουλοπάροικων για να μπουν στην βιομηχανία. Η δημοκρατία, το σύνταγμα, η βουλη, η αγροτικη μεταρύθμιση και άλλα αν τα εξετάσουμε καλα είχαν σαν βασικους σκοπους να απελευθερώσουν τους δουλοπάροικους απο τα χωράφια για να μπουν στα εργοστάσια, να στεριώσουν τον ελεύθερο συναγωνισμο, να δημιουργήσουν αγορες, να εξαλείψουν τον πολιτικο και οικονομικο έλεγχο της αριστοκρατίας.

Ο εθνικισμος της αστικης επανάστασης δεν ξεφεύγει απο τα πλαίσια αυτα. Επιφανειακα σκοπος-του ήταν να ενώσει το έθνος - την κοινότητα εκείνη που είχε την ίδια γλώσσα, τον ίδιο χώρο διαμονης, την ίδια οικονομικη ζωη και την ίδια κουλτούρα - σε μια ενιαία κρατικη υπόσταση για την "πρόοδο του έθνους". Στην ουσία βασικος σκοπος ήταν να ενώσει σε μια κρατικη υπόσταση μια συγκεκριμένη περιοχη, έτσι που να βοηθα την ανάπτυξη της αστικης τάξης της περιοχης. Στο ενιαίο κράτος θα μπορούσαν πιο εύκολα να επιβληθουν συλλογικοι νόμοι αναγκαίοι για την ανάπτυξη του καπιταλισμου, να επιβληθουν προστατευτικα μέτρα (εισαγωγικοι φόροι για παράδειγμα) απο τον συναγωνισμο άλλων αστικων τάξεων, να δημιουργηθει ο ενιαίος στρατος, αναγκαίος στην πάλη ενάντια σε άλλες αστικες τάξεις, να ολοκληρωθει η αστικη επανάσταση στην ύπαιθρο-αγροτικη μεταρύθμιση εξόντωση της φεουδαρχικης εξουσίας. Τόσο η κοινη γλώσσα όσο και η κοινη κουλτούρα και οικονομικη ζωη ήταν βασικες προϋποθέσεις για την καλύτερη διεξαγωγη των συναλλαγων και κατ' επέκταση ομαλη και γρήγορη ανάπτυξη του καπιταλισμου.

Βλέπουμε δηλαδη ότι, η συνένωση του έθνους και ολοκλήρωση της εθνικης επανάστασης ήταν μέρος της αστικης επανάστασης. Φυσικο συμπέρασμα απο τα πιο πάνω είναι επίσης το ότι τα συμφέροντα του καπιταλισμου μιας περιοχης ήταν ο καθοριστικος παράγοντας για τον βαθμο, το είδος και την έκταση της συνένωσης ενος έθνους σε κράτος. Χαρακτηριστικα παραδείγματα είναι η Ελβετία, η Τσεχοσλοβακία η Μεγάλη Βρεττανία όπου τα συμφέροντα της αστικης τάξης μιας περιοχης οδήγησαν σε διεθνικα ή και πολυεθνικα κράτη. Η σε άλλες περιπτώσεις που ένα έθνος χωρίστηκε σε δυο ή και περισσότερα κράτη (Αυστρία-Γερμανία, Ιταλία-Ελβετία, Αραβικες χώρες). Βλέπουμε έτσι ότι η συνένωση του έθνους -"εθνικη ολοκλήρωση"- ήταν αναγκαίο πέρασμα για την ανάπτυξη του καπιταλισμου εκει που συμβάδιζε με τα συμφέροντα της αστικης τάξης. Γι αυτο το λόγο ήταν και ένα απο τα καθήκοντα της αστικης τάξης.

Φυσικα οι επαναστάσεις και τα κινήματα δεν γίνονται απο άτομα αλλα απο μάζες. Στην αστικη επανάσταση και τα εθνικα κινήματα δεν ήταν η μια χούφτα απο αστους που αποτέλεσαν τον επαναστατικο στρατο. Ηταν εργάτες, αγρότες, δουλοπάροικοι και μικροαστοί.

Ανεξάρτητα απο το πως ήθελαν μερικοι τον ρόλο της εργατικης τάξης το ιστορικο γεγονος παραμένει οτι η εργατικη τάξη πήρε στην πλειοψηφία των περιπτώσεων ενεργο μέρος στα εθνικα κινήματα.

Ενας απο τους λόγους είναι το ότι η εργατικη τάξη βρισκόταν στην γέννηση-της και δεν υπήρχε σημαντικο οργανωμένο εργατικο κίνημα με δικους-του ανεξάρτητους στόχους και οργανωτικη μορφη.

Η ταξικη πάλη δεν εκφράζονταν ανάμεσα στο κεφάλαιο και τους εργάτες, αλλα ανάμεσα στους αστους και την αριστοκρατία.

Αλλος λόγος είναι το ότι η αστικη τάξη σαν η επαναστατικη ηγέτιδα τάξη χρειαζόταν την συμμαχία των εργατων. Για να την πετύχει παρουσίασε το πρόγραμμα-της και τα συνθήματα-της με τέτοιο τρόπο ώστε να φαίνεται ότι έχουν καθολικη εφαρμογη και να υποστηρικτουν και απο τους εργάτες. Οπως η ελευθερία η δημοκρατία η ενοποίηση του έθνους και άλλα.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΤΑΞΗ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ

Η ιδεολογία είναι προϊον των αντικειμενικων συνθηκων και αναγκων. Ο εθνικισμος όπως είδαμε προηγούμενα ήταν μέρος της ιδεολογίας της ανερχόμενης καπιταλιστικης τάξης στην πάλη-της για εγκαθίδρυση του καπιταλιστικου συστήματος. Πολλοι στον χώρο της αριστερας έχουν δώσει στον εθνικισμο (ή στην πιο ήπια μορφη-του τον πατριωτισμό) ένα υπερταξικο χαρακτήρα με την έννοια ότι βλέπουν την εργατικη τάξη να αγωνίζεται για εθνικιστικους στόχους.

Βέβαια δεν μπορούμε να απορρίψουμε την πάλη για εθνικιστικους στόχους, ελαφρα, δίχως συγκεκριμένη ανάλυση και δίχως να δούμε την δυναμικη του αγώνα για τέτοιους στόχους. Εκείνο που μπορούμε να πούμε με σιγουρια είναι ότι για την εργατικη τάξη η πάλη για εθνικιστικους στόχους δεν είναι πάλη αρχων. Η εργατικη τάξη πρέπει να παλέψει ή όχι για εθνικιστικους στόχους ανάλογα με το αν εξυπηρετει ή όχι τα συμφέροντα-της.

Οταν λέμε ότι η εργατικη τάξη δεν έχει πατρίδα τι εννοούμε; Οχι ότι η εργατικη τάξη δεν ζει σε πατρίδες. Ζει και φυσιολογικα επηρεάζεται απο τις συνθήκες του χώρου εκείνου. Δεν έχει πατρίδα απο την έννοια ότι οι εργάτες μιας χώρας δεν έχουν αντικρου-

όμενα συμφέροντα με τους εργάτες άλλων χωρων. Σε αντίθεση με τους καπιταλιστες που βρίσκουνται σε συνεχη ανταγωνισμο με τους καπιταλιστες άλλων χωρων και χρειάζονται την πατρίδα για να προστατέψουν τα συμφέροντα-τους, οι εργάτες δεν χρειάζονται την πατρίδα για να "προστατευτουν" απο τους ξένους εργάτες. Γιατι απλούστατα οι εργάτες λόγω της θέσης-τους στην παραγωγη δεν μπορουν να έχουν βλέψεις κυριαρχίας πάνω σε άλλους εργάτες. Απο την άλλη πλευρά το μεγαλύτερο όπλο της εργατικης τάξης στην απελευθέρωση είναι η ενότητα. Οσο πιο πλατια είναι τόσο πιο αποτελεσματικο είναι το όπλο αυτό. Απο αυτη τη σκοπια, όσο και απο το γεγονος ότι τα συμφέροντα όλων των εργατων είναι τα ίδια. Ο εργάτης δεν χρειάζεται -δεν έχει- πατρίδα επειδη τά σύνορα εμποδίζουν την επαφη και ενότητα της εργατικης τάξης διαφόρων εθνων. Πολύ χαρακτηριστικά το τοποθετει ο Μαρξ" ... ενω οι αστοι κάθε έθνους διατηρουν ακόμη ξεχωριστα εθνικα συμφέροντα, η αναπτυγμένη βιομηχανία δημιούργησε μια τάξη που έχει τα ίδια συμφέροντα σε όλες τις χώρες και με την οποία η εθνικότητα είναι ήδη νεκρη ..." (2)

Επομένως η εργατικη τάξη δεν μπορει να είναι αφηρημένα πατριωτικη, δεν μπορει αφηρημένα να αγωνίζεται για την υπεράσπιση ή απελευθέρωση της πατρίδας. Οπως κάθε τάξη σε μιά ταξικη κοινωνία, η εργατικη τάξη έχει συγκεκριμένα ταξικα συμφέροντα και στόχους. Και αυτο που καθορίζει την στάση-της εργατικης τάξης σε κάθε συγκεκριμένο πρόβλημα είναι η επίδραση-του πάνω στην πάλη της τάξης για απελευθέρωση απο το κεφάλαιο και για το κτίσιμο του σοσιαλισμου. Στην περίπτωση που υπάρχει εθνικο πρόβλημα η θέση της εργατικης τάξης καθορίζεται απο την επίδραση-του στην πάλη για εργατικη εξουσία. Αν το δούμε πιο βαθεια η επαναστατικη τοποθέτηση σ' ένα εθνικο πρόβλημα εξαρτάται απο τις προοπτικες που ξανοίγονται για την προλεταριακη επανάσταση, ή σχέση του εθνικου αγώνα με τον ιμπεριαλισμο και η επίδραση που φέρνει ο αγώνας πάνω στις σχέσεις ανάμεσα στις τάξεις.

Βάζοντας-το απο την αντίθετη πλευρα μπορούμε να πούμε ότι πρέπει να πάρουμε θέση ενάντια σ' ένα αγώνα που εμποδίζει την εργατικη τάξη. Π.χ. όταν διασπα την εργατικη τάξη. Τα γραφτά του Λένιν για το θέμα αυτο μας δείχνουν καθαρα ότι δεν υπάρχουν έτοιμα "κλισέ" για το εθνικο πρόβλημα. Αυτο που πρέπει να καθορίζει την θέση-μας είναι τα συμφέροντα του προλεταριάτου. Εγραφε το 1916:

"... Το κύριο μέλημα σημερα είναι να σταθούμε ενάντια στο ενιαίο, συμμαχικο μέτωπο των ιμπεριαλιστικων δυνάμεων, της ιμπεριαλιστικης μπουρζουαζίας και των σοσιαλ-ιμπεριαλιστων και για την χρησιμοποίηση όλων των εθνικων κινημάτων ενάντια στον ιμπεριαλισμο για τους σκοπους της σοσιαλιστικης επανάστασης (3).

"το προλεταριάτο .... δίνει περισσότερη αξία απο κάθε τι άλλο στην συμμαχία των προλετάριων όλων των εθνων και αξιολογη κάθε εθνικο αίτημα, κάθε εθνικο διαχωρισμο απο την γωνια του εργατικου ταξικου αγώνα". (4)

Οι θέσεις αυτες στην γενικοποίηση-τους μπορούμε να πούμε ότι έχουν απόλυτη εφαρμογη στην εποχη μας. Πιο συγκεκριμένα η αριστερα και το οργανωμένο εργατικο κίνημα πρέπει να σταθουν ενάντια σε αγώνες ή συνθήματα που διασπουν την εργατικη τάξη ή που εμποδίζουν την ενοποίηση-της. Επίσης όταν θα έχουν σαν αποτέλεσμα την ισχυροποίηση της άρχουσας τάξης και του καπιταλισμου γενικά. Οταν αυτος ο αγώνας ή σύνθημα εξυπηρετει τα συμφέροντα του ιμπεριαλισμου και όταν θα έχει σαν αποτέλεσμα τον αποπροσανατολισμο των εργατων. Αντίθετα πρέπει να προωθούμε αγώνες και συνθήματα εναλλακτικα προς αυτα της άρχουσας τάξης. Τέτοια που να ενώνουν την εργατικη τάξη να αδυνατίζουν την εξουσία του κεφαλαίου να δείχνουν το δρόμο στους εργάτες.

Παραθέτοντας τον Λένιν πάλι:

"... Το αίτημα για την άμεση απελευθέρωση όλων των αποικιων που προωθείται απο τους Σοσιαλδημοκράτες (την εποχη εκείνη τα Σοσιαλδημοκρατικα κόμματα ήταν επαναστατικά. Σ.Ρ.) δεν είναι "πρακτικο" στον καπιταλισμο δίχως μια σειρά απο επαναστάσεις. Αλλά απ' αυτο δεν σημαίνει ότι η Σοσιαλδημοκρατία πρέπει να αρνηθει τον άμεσο και αποφασιστικο αγώνα για όλα αυτα τα αιτήματα - τέτοια άρνηση θα εξυπηρετούσε την αστικη τάξη και την αντίδραση- αλλα, αντίθετα, σημαίνει ότι αυτα τα αιτήματα πρέπει να συγκεκριμενοποιηθουν και να μπουν μπροστα με επαναστατικο και όχι ρεφορμιστικο τρόπο, περνώντας τα όρια των αστικων νόμων σπάζοντας-τους, πηγαίνοντας πέρα απο ομιλίες στην βουλη και προφορικες διαμαρτυρίες και τραβώντας τις μάζες σε αποφασιστικη δράση, ξανοίγοντας και εντείνοντας τον αγώνα για κάθε βασικο δημοκρατικο δικαίωμα μέχρι μια άμεση προλεταριακη επίθεση στην αστικη τάξη δηλ. μέχρι την σοσιαλιστικη επανάσταση που θα απαλλοτριώσει την αστικη τάξη."(5)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. "Κομμουνιστικο μανιφέστο" Διαλεκτα έργα τόμος 1 σελίδα 124. Αγγλικη έκδοση.
2. Μαρξ "Γερμανικη ιδεολογία (New Left Review τ.96 σελ. 82).
3. Λένιν "το δικαίωμα των Εθνων για αυτοδιάθεση" σελίδα 133, αγγλικη έκδοση.
4. Λένιν, το ίδιο.
5. Λένιν το ίδιο σελ. 100.